

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 14 grudnia 2004 r.

w sprawie opłaty związanej z zakupem mięsa (opłaty utylizacyjnej) wprowadzonej przez Francję

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 4770)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(2005/474/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wyżej wymienionym artykułem ⁽¹⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

(3) Środek został wpisany do rejestru pomocy nienotyfikowanych, pod numerem NN 17/2001. Uzupełnienie skargi początkowej zostało odebrane w marcu 2001 r. Tymczasem Komisja otrzymała kolejną skargę podejmującą elementy pierwszej skargi.

(4) Pismem z dnia 10 lipca 2002 r. Komisja poinformowała Francję o swej decyzji o wszczęciu, w odniesieniu do opłaty utylizacyjnej, procedury przewidzianej w art. 88 ust. 2 Traktatu.

I. PROCEDURA

(1) W odpowiedzi na skargę Komisja skierowała do Francji, w dniu 15 kwietnia 1999 r., wezwanie do przedstawienia informacji dotyczących opłaty związanej z zakupem mięsa (dalej zwanej „opłatą utylizacyjną”), mającej na celu finansowanie działalności związanych z utylizacją mięsa na terytorium Francji. Władze francuskie odpowiedziały pismem z dnia 12 maja 1999 r.

(2) Wcześniej Komisja wszczęła przeciwko opłacie utylizacyjnej ⁽²⁾ postępowanie w sprawie naruszenia, przewidziane w art. 226 Traktatu. Pismem z dnia 29 lipca 1998 r. zostało przekazane Francji upomnienie. W ślad za nim w dniu 18 września 2000 r. wysłana została uzasadniona opinia. W dniu 26 czerwca 2002 r. Komisja podjęła decyzję o zamknięciu postępowania.

(5) Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽³⁾. Komisja wezwała inne Państwa Członkowskie i zainteresowane strony trzecie do przedstawienia swych uwag na temat rozpatrywanej pomocy.

(6) Władze francuskie przesłały wyjaśnienia pismem z dnia 10 października 2002 r. Komisja otrzymała uwagi od stron trzecich, które zostały przekazane władzom francuskim pismem dnia 11 lutego 2003 r.; władze francuskie odpowiedziały na nie pismem z dnia 9 kwietnia 2003 r. Od władz francuskich zażądano informacji dodatkowych pismem z dnia 14 lipca 2004 r., zaś władze te przesłały je pismem z dnia 23 września 2004 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z 21.9.2002, str. 2.

⁽²⁾ Nr A/97/4309.

⁽³⁾ Patrz: przypis nr 1.

- (7) Niniejsza decyzja dotyczy wyłącznie finansowania publicznej służby utylizacyjnej (dalej zwanej „SPE”) w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2002 r., który był rokiem wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Finansowanie SPE od dnia 1 stycznia 2003 r. jest rozpatrywane w ramach pomocy państwa nr NN 8/2004.
- (8) Opłata utylizacyjna została zniesiona od dnia 1 stycznia 2004 r. Finansowanie SPE jest teraz zapewnione przez wpływy z „podatku od uboju”, wobec którego Komisja nie zgłosiła zastrzeżeń⁽¹⁾. W ramach opracowywania akt niniejszej sprawy władze francuskie przesyłały Komisji, piśmie z dnia 29 grudnia 2003 r., informacje także stosowne dla tej sprawy,

II. OPIS

1. OPŁATA UTYLIZACYJNA

- (9) Opłata utylizacyjna została ustanowiona art. 302a ZD francuskiego Kodeksu Podatkowego, wywodzącego się z art. 1 francuskiej ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r., w sprawie zbierania i usuwania zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych i wprowadzającej zmiany w Kodeksie rolnym⁽²⁾. Zgodnie z tym przepisem opłata utylizacyjna weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.
- (10) Ustawa nr 96-1139 wprowadza zmianę do art. 264 francuskiego Kodeksu Rolnego, który obecnie stanowi, co następuje: „zbieranie i usuwanie zwłok zwierzęcych, jak również odpadów poubojowych mięsa oraz podrobów, uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta, jest zadaniem służby publicznej, która należy do kompetencji państwa”.
- (11) Natomiast zgodnie z art. 271 Kodeksu Rolnego, także zmienionego przez wspomnianą ustawę, „usuwanie odpadów weterynaryjnych, poza wymienionymi w art. 264, oraz odpadów pochodzenia zwierzęcego z ubojni lub zakładów zajmujących się lub przygotowujących zwierzęce środki spożywcze lub środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego, nie leży w gestii publicznej służby utylizacyjnej. Jest to obowiązek wyłącznie tych ubojni i zakładów. Poza przypadkami, kiedy one same są uprawnione lub zarejestrowane w tym celu, zobowiązane są do powierzenia utylizacji zakładom uprawnionym do tej działalności lub zarejestrowanym jako takie przez władze administracyjne.”.
- (12) Do zadania służby publicznej należy zbiórka padłych zwierząt na terytorium kraju, a w szczególności ubitych w ubojniach we Francji, niezdatnych do spożycia przez ludzi. Zbiórka zwłok zwierzęcych ma miejsce tylko w przypadku zwierząt, czy ich części o wadze minimalnej 40 kg. Ustawa wyłącza w szczególny sposób korzystanie z usług SPE, finansowanej przez opłatę utylizacyjną, przez osoby będące w posiadaniu lub przechowujące zwłoki zwierzęce. Osoby te „mogą” przekazać je osobie uprawnionej, jednak nie są do tego zobowiązane (art. 265 II Kodeksu rolnego). Wyłączone są zatem wszystkie zwłoki zwierząt domowych, należące do osób prywatnych, które opłacają usługi utylizacyjne.
- (13) Przedsiębiorstwa prywatne odpowiedzialne za świadczenie usług utylizacyjnych zostają wybrane przez prefektów w drodze procedury przetargowej, której warunki są określone w Kodeksie rolnym. Warunki przetargowe przewidują sposób wynagrodzenia za działania, których wykonanie zostaje powierzone zwycięzcy przetargu. Wynagrodzenie to jest oddzielne od innych wynagrodzeń otrzymanych od użytkowników usług publicznych. W związku z tym zakłady utylizacyjne odpowiedzialne za SPE muszą świadczyć bezpłatnie usługi użytkownikom (głównie hodowcom i ubojniom), związane ze zbiórką oraz usuwaniem, i są wynagradzane wyłącznie przez państwo (art. 264-2 Kodeksu rolnego).
- (14) Opłata utylizacyjna odnosi się do zakupu mięsa i innych wyszczególnionych produktów przez każdego, kto zajmuje się sprzedażą detaliczną tych produktów.
- (15) Opłata jest należna głównie od osób zajmujących się sprzedażą detaliczną. Jej podstawę stanowi wartość, bez opodatkowania podatkiem od wartości dodanej (VAT), zakupów wszelkiego pochodzenia:
- mięsa i podrobów, surowych lub gotowanych, schłodzonych lub zamrożonych, z drobiu, królików, dziczyzny lub z bydła, owiec, kóz, świń, koni, osłów, mułów i ich krzyżówek,
 - produktów peklowanych, wędliniarskich, smalców, konserw mięsnych i przerobionych podrobów,
 - żywności dla zwierząt na bazie mięsa i podrobów.

Z opłaty zwalnia się przedsiębiorstwa, których obroty w poprzednim roku kalendarzowym były niższe niż 2 500 000 franków francuskich (FRF)⁽³⁾ (381 122 EUR), przed opodatkowaniem podatkiem VAT. Stawki opodatkowania opłatą ustala się od miesięcznej kwoty zakupów, bez podatku VAT, na 0,5 % do kwoty 125 000 FRF (19 056 EUR) i na 0,9 % powyżej kwoty 125 000 FRF. Zostały one następnie podwyższone odpowiednio do 2,1 % i 3,9 % (patrz: motywy 18).

⁽¹⁾ Pomoc państwa nr N 515/2003, pismo do władz francuskich nr C(2004) 936 wersja ostateczna z 30.3.2004.

⁽²⁾ Dziennik Urzędowy Republiki Francuskiej nr 301 z 27.12.1996, str. 19184.

⁽³⁾ Na podstawie 1 FRF = 0,15 EUR.

- (16) Początkowo, czyli od dnia 1 stycznia 1997 r., przychód z podatku był przeznaczony na specjalnie utworzony fundusz, którego celem było finansowanie usług związanych ze zbiorą i usuwaniem zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta, czyli rodzajów działalności określonych przez art. 264 Kodeksu rolnego jako zadanie służby publicznej. Funduszem tym zarządzał Krajowy Ośrodek Zagospodarowania Struktur i Gospodarstw Rolnych (*Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricoles* – CNASEA).
- (17) Ustawa 98-546 z dnia 2 lipca 1998 r., określająca różne przepisy z zakresu gospodarki i finansów ⁽¹⁾, ustanowiła, w okresie od dnia 1 lipca 1998 r. do dnia 31 grudnia 1998 r., dodatkową opłatę dla tych samych podatników, głównie w celu finansowania usuwania mączek ze ssaków, niezgodnych z normami wspólnotowymi dotyczącymi inaktywacji czynników gąbczastej encefalopatii bydła (BSE), a w szczególności wydatków związanych z zakupem, przewozem, składowaniem i przetwarzaniem. Przedsiębiorstwa o obrotach niższych w poprzednim roku kalendarzowym niż 3 500 000 FRF (533 571 EUR), bez podatku VAT, zostały zwolnione z tej dodatkowej opłaty. Stawki opodatkowania tą opłatą zostały określone według miesięcznych zakupów, bez podatku VAT, na 0,3 % do kwoty 125 000 FRF (19 056 EUR) i na 0,5 % powyżej kwoty 125 000 FRF.
- (18) Artykuł 35 skorygowanej ustawy finansowej na rok 2000 (ustawa nr 2000-1353 z dnia 30 grudnia 2000 r.) ⁽²⁾ wniósł pewne zmiany do mechanizmu opłaty utylizacyjnej, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2001 r. Zmiany te miały na celu zneutralizowanie skutków kryzysu BSE i dodatkowych kosztów z niego wynikających. W związku z tym podstawa opłaty została też poszerzona o „inne produkty na bazie mięsa”. Ustalono więc nową stawkę opłaty w wysokości 2,1 % w przypadku miesięcznych zakupów za kwotę do 125 000 FRF (19 056 EUR) i 3,9 % w przypadku zakupów powyżej 125 000 FRF. Ponadto wszystkie przedsiębiorstwa o obrotach w ubiegłym roku kalendarzowym poniżej 5 000 000 FRF (762 245 EUR), bez podatku VAT, zostały zwolnione z opłaty. Wpływy z opłaty zaś zostały przeznaczone bezpośrednio do ogólnego budżetu państwa, zamiast do funduszu, o którym mowa w motywie 16.
- (19) Podwyżka opłaty utylizacyjnej miała odpowiadać w szczególności konieczności niszczenia nie tylko zwłok zwierzęcych i odpadów poubojowych uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta – których liczba, w wyniku kryzysu BSE, jest z pewnością wyższa niż w przeszłości – lub części zwłok zwierzęcych, które poprzednio przerabiane były na mączki zwierzęce lub inne wyroby, a także mączek zwierzęcych, których użytkowanie zostało tymczasowo zakazane decyzją Rady nr 2000/766/WE z dnia 4 grudnia 2000 r. dotyczącą niektórych środków ochronnych w odniesieniu do pasażowalnych encefalopatii gąbczastych oraz do stosowania białek zwierzęcych w żywieniu zwierząt ⁽³⁾.
2. ARGUMENTY PODNOSZONE PRZEZ KOMISJĘ W RAMACH WSZCZĘTEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO
- 2.1. NA TEMAT POMOCY
- (20) Artykuł 86 ust. 2 Traktatu przewiduje, że przedsiębiorstwa zobowiązane do zarządzania usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym podlegają normom niniejszego Traktatu, zwłaszcza regułom konkurencji, w granicach, w jakich ich stosowanie nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wykonywaniu poszczególnych zadań im powierzonych. Rozwój handlu nie może być naruszony w sposób pozostający w sprzeczności z interesem Wspólnoty.
- (21) Władze francuskie uważają, że finansowane działania zaliczają się do interesu publicznego. Komisja, w zasadzie, nie miała nic do zarzucenia, jeśli chodzi o charakter służby publicznej, jaki te władze pragnęły nadać tym usługom. W istocie chodzi o decyzję uzasadnioną racjami zdrowia publicznego i ochrony środowiska naturalnego. Jednakże Komisja zażądała od władz francuskich wyszczególnienia wszystkich działań finansowanych za pomocą opłaty utylizacyjnej, w celu oceny ich zasięgu. Wydawało się, że w rzeczywistości z opłaty tej finansowano także rodzaje działalności nieprzewidziane w ustawie nr 96-1139, takie jak niszczenie mączek zwierzęcych niedopuszczonych do sprzedaży.
- (22) Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich rozstrzygnął ⁽⁴⁾, że art. 86 ust. 2 Traktatu powinien być interpretowany w tym sensie, iż nie obejmuje on pomocy państwa, z której korzystają przedsiębiorstwa odpowiedzialne za zarządzanie służbą ogólnego interesu gospodarczego, o ile ten przywilej przekracza dodatkowe koszty służby publicznej. W chwili wszczęcia postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie w Trybunale toczyło się wiele spraw dotyczących kwestii ustalenia, czy dany środek działania należy uznać za pomoc w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu, jeśli korzyść, jaką osiągają niektóre przedsiębiorstwa, nie przekracza dodatkowych kosztów, ponoszonych przez nie w celu wywiązania się z obowiązków służby publicznej, nałożonych na nie przez ustawodawstwo krajowe. Komisja uznała, że przede wszystkim należałoby ustalić, czy płatności ze środków publicznych dokonywane na rzecz przedsiębiorstw utylizacyjnych mogą być uznane za działalność zaliczoną do służby publicznej. Następnie należałoby określić, czy te płatności przekroczyły koszty, jakie poniosły przedsiębiorstwa przy prowadzeniu takich rodzajów działalności.

⁽¹⁾ Dz.U. RF nr 152 z 3.7.1998, str. 10127.

⁽²⁾ Dz.U. RF nr 303 z 31.12.2000, str. 21177.

⁽³⁾ Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 32. Decyzja uchylona rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1234/2003 (Dz.U. L 173 z 11.7.2003, str. 6).

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie C-53/2000, Ferring, Zb. Orz. str. 9067.

- (23) Tymczasem na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego Komisja nie dysponowała wszystkimi elementami koniecznymi do stwierdzenia, czy wszystkie kryteria ustanowienia służby publicznej były w pełni przestrzegane. Aby móc się wypowiedzieć na temat charakteru procedur przetargowych, stosowanych w danym przypadku dla wyłonienia przedsiębiorstw utylizacyjnych, Komisja zażądała od władz francuskich przekazania jej wszelkich informacji w sprawie realizacji wspomnianych przetargów, pozwalających jej stwierdzić, czy przestrzegano w szczególności dyrektywy Rady nr 92/50/EWG z dnia 18 czerwca 1992 r. odnoszącej się do koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na usługi ⁽¹⁾, w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości na ten temat ⁽²⁾.
- (24) Komisja chciała także dysponować informacjami dotyczącymi w szczególności wpływu pomocy na zainteresowane przedsiębiorstwa i uzyskać dowód na to, że ta pomoc służyła tylko do finansowania dodatkowych kosztów zadań wykonywanych w imię interesu ogólnego, bez możliwości skierowania tych zasobów do innych konkurencyjnych obszarów działalności, którymi te przedsiębiorstwa mogłyby się zajmować. Komisja, w pełni zgadzając się z tym, że SPE może stanowić usługę ogólnego interesu gospodarczego, stwierdziła, że w chwili wszczęcia postępowania wyjaśniającego utrzymywały się wątpliwości na temat skutków pomocy dla bezpośrednich beneficjentów usługi, jak również sposobu, w jaki sama usługa mogła być finansowana.
- (25) W chwili wszczęcia postępowania, pkt 5.6.2 wytycznych Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym ⁽³⁾ (dalej zwanych „wytycznymi rolnymi”) umożliwił zbadanie przypadek po przypadku pomocy na rzecz sektora rolnego, takiej jak pomoc w odniesieniu do zbioru, odzyskiwania i przetwarzania odpadków pochodzenia rolnego. Badanie to powinno się odbywać z uwzględnieniem zasad przedstawionych w Traktacie i wytycznych wspólnotowych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska ⁽⁴⁾. Zgodnie z tymi wytycznymi, jeśli pomoc okazuje się nieodzowna, powinna być ona ograniczona do ścisłej kompensacji dodatkowych kosztów produkcji w stosunku do cen rynkowych danych produktów lub usług. Pomoc ta powinna także mieć charakter przejściowy i z reguły degressywny, tak żeby stanowić zachętę, aby w miarę szybko ceny odzwierciedliły koszty. W tym względzie Komisja opierała się także na pkt 11.4.5 wytycznych rolnych dotyczącym zwalczania chorób zwierząt.
- (26) Tymczasem okazuje się, że we Francji beneficjenci (gospodarstwa rolne i zakłady mięsne) nie wnoszą żadnego wkładu do wydatków związanych z usługą. Dlatego Komisja uważa, że pomoc mogłaby nie odpowiadać warunkom ustanowionym w przepisach Wspólnoty. Ma więc ona wątpliwości odnośnie do zgodności pomocy polegającej na odciążaniu gospodarstw rolnych i zakładów mięsnych od ponoszenia wydatków związanych ze zbiórką i niszczeniem zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych mięsa i podrobów.
- (27) Okazało się, że w ramach systemu francuskiego beneficjenci (gospodarstwa rolne i ubojnie) nawet w najmniejszym stopniu nie uczestniczą w kosztach związanych z utylizacją zwłok zwierzęcych. Ponadto usługi te wydawały się być bezpłatne w sposób stały i niedegresywny. W przypadku pomocy państwa nr NN 76/2000 ⁽⁵⁾ Komisja stwierdziła, że pomoc na usuwanie tusz ma przyczynić się do położenia kresu zwyczajowi spalania, zakopywania lub porzucania przez rolników tusz bardzo zanieczyszczających i szkodliwych dla środowiska naturalnego oraz zdrowia. Komisja przypomniała także, że zazwyczaj nie zezwala na pomoc operacyjną, która zmniejsza obciążenia finansowe przedsiębiorstw związane z powodowanymi przez nie zanieczyszczeniami lub szkodliwymi skutkami. Komisja odnotowała, że odstępstwa od tej zasady były już przyznawane, szczególnie w dziedzinie gospodarowania odpadami. W stadium wszczynania postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Komisja nie dysponowała informacjami wskazującymi, że taka stała i niemająca pomocy w odniesieniu do kosztów zbiórki i późniejszej utylizacji zwłok zwierzęcych była konieczna, a zatem i uzasadniona, zwłaszcza w ramach globalnego programu zwalczania niektórych chorób i/lub dla ochrony zdrowia ludzkiego. Komisja zauważa również, że ustawodawstwo francuskie wprowadzające obowiązek usuwania zwłok zwierzęcych nie miało zastosowania w odniesieniu do wszystkich rolników.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 24.7.1992, str. 1. Dyrektywa uchylona dyrektywą 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 114).

⁽²⁾ W szczególności wyrok Trybunału z dnia 7 grudnia 2000 r. w sprawie C-324/98, Teleaustria Verlags GmbH i Telefonadress GmbH przeciwko Telekom Austria AG, Zb. Orz. str. I-10745.

⁽³⁾ Dz. U C 28 z 1.2.2000, str. 2.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 72 z 10.3.1994, str. 3 w chwili wprowadzenia pomocy, zastąpionej następnie nowymi wytycznymi (Dz.U. C 37 z 3.2.2001, str. 3).

⁽⁵⁾ Decyzja Komisji z dnia 4 października 2000 r. w sprawie NN 76/2000 – Środki na rzecz jakości i higieny mleka i przetworów mlecznych i produktów zwierzęcych (Dz.U. C 334 z 25.11.2000, str. 4).

(28) W odniesieniu do odpadów poubojowych mięsa i podrobów, w chwili wszczęcia postępowania Komisja zezwoliła, w ściśle określonych sytuacjach, na pokrycie przez państwo 100 % niektórych kosztów, jakie normalnie obciążałyby producentów. Komisja uznała więc, że pomoc związana z usługami utylizacyjnymi w odniesieniu do odpadów pochodzenia zwierzęcego, uznanych za niezdatne do spożycia, mogłyby spełniać warunki wymienione w pkt 11.4.5 wytycznych rolnych i skorzystać z odstępstwa przewidzianego w art. 87 ust. 3 pkt c) Traktatu. Jednakże po to, by móc zastosować to odstępstwo, Komisja zwróciła się do władz francuskich o wykazanie, w odniesieniu do każdego gatunku zwierzęcia, którego usługa ta dotyczy, że chodzi o odpady pochodzące od zwierząt chorych lub takich, których usunięcie miało na celu zapobieżenie rozprzestrzenianiu się choroby zwierząt. Odnosiło się to również do dodatkowej opłaty wprowadzonej w okresie od dnia 1 lipca 1998 do dnia 31 grudnia 1998 r.

(29) W odniesieniu do przedsiębiorstw handlowych zwolnionych z wnoszenia opłaty, Komisja miała podstawy sądzić, w chwili wszczęcia postępowania wyjaśniającego, że istniała pomoc objęta pkt 3.5 wytycznych rolnych. Punkt ten przewiduje, że każda forma pomocy, żeby mogła być uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem, powinna zawierać pewien element motywujący lub wymagać współudziału beneficjenta. W danym wypadku wydawało się, że zwolnienie polegało na pozbawionym wszelkiego elementu motywującego i wszelkiego współudziału ze strony beneficjentów zmniejszeniu obciążeń. Tak więc zgodność z zasadami konkurencji nie została, na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, udowodniona.

(30) Jeśli chodzi o niszczenie mączek zwierzęcych, Komisja nie była w stanie, na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, wypowiedzieć się na temat zgodności jego finansowania z przepisami, z powodu niewiedzy, jakiego dokładnie typu produktu dotyczyła pomoc, a w szczególności, czy mączki wyprodukowane po wprowadzeniu w grudniu 2000 r. przez Wspólnotę zakazu korzystały z tej pomocy. Ponadto Komisja nie wiedziała, czy pomoc wypłacana w ramach wspomnianego niszczenia zawierała dodatkowe wyrównania dla właścicieli mączek lub dla przedsiębiorstw zobowiązanych do ich niszczenia. Komisja zażądała od władz francuskich uściślenia typu produktów podlegających pomocy ze wskazaniem daty ich produkcji oraz dostarczenia wszelkich informacji umożliwiających sprawdzenie, w jaki sposób uniknięto wszelkiego dodatkowego wyrównania.

2.2. FINANSOWANIE POMOCY

(31) Przed dniem 31 grudnia 2000 r. SPE była finansowana ze środków pochodzących z opłaty parafiskalnej pobieranej od handlu detalicznego mięsem i produktami mięsnymi. Wpływy z tej opłaty były przeznaczone na fundusz odpowiedzialny za zarządzanie nią. Komisja przypomniła,

że zazwyczaj uznaje, iż finansowanie pomocy państwa za pośrednictwem obowiązkowych opłat może mieć wpływ na pomoc, dając skutek ochronny przekraczający pomoc jako taką i że wobec tego pomoc nie może być finansowana przez opłaty parafiskalne, obciążające także produkty przywożone z innych Państw Członkowskich. Komisja uznała, na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, że kwota uzyskana z zastosowania opłaty wobec produktów przywożonych z innych Państw Członkowskich z zamiarem finansowania SPE może stanowić finansowanie pomocy niezgodne z zasadami konkurencji i, w konsekwencji, pomoc państwa tak finansowana może być niezgodna z Traktatem.

(32) Od dnia 1 stycznia 2001 r. wpływy z opłaty były bezpośrednio przeznaczone do ogólnego budżetu państwa. Komisja przypomniła, że uważa zgodnie z przyjętą praktyką, iż, z zasady, włączanie wpływów z opłaty do budżetu państwa uniemożliwia ustalenie związku między tą opłatą i finansowaniem określonej usługi świadczonej i finansowanej przez państwo. Nie można zatem stwierdzić, iż opłata ma charakter dyskryminujący w stosunku do innych produktów, ponieważ wpływy z opłaty łączą się z innymi wpływami budżetu państwa i niemożliwe jest przypisanie jej bezpośredniego finansowania pomocy.

(33) Jednakże istniały poważne wątpliwości co do rzeczywistego rozdziału między wpływami a ich wykorzystaniem, ponieważ okazało się, że po wypłynięciu do budżetu wpływy z opłaty były przydzielone do konkretnego rozdziału budżetu Ministerstwa Rolnictwa, skąd byłyby następnie przekazywane do budżetu CNASEA, organu odpowiedzialnego za zarządzanie finansowe usługami utylizacyjnymi⁽¹⁾. Co więcej, wpływy z opłaty i suma finansowania usług okazały się prawie identyczne.

(34) Trybunał Sprawiedliwości przypomniiał, że ewentualne istnienie związku między systemem podatkowym a systemem pomocy stanowi poważną trudność przy ocenie zgodności pomocy z Traktatem. Trybunał uściślił, że w przypadku poważnej trudności w ocenie zgodności tej pomocy z postanowieniami Traktatu jedynie wszczynając postępowanie przewidziane w art. 88 ust. 2 Traktatu, Komisja będzie w stanie rozstrzygnąć kwestie podnoszone w skargach złożonych w odniesieniu do wspomnianych postanowień⁽²⁾.

(1) Zbiornicze sprawozdanie budżetowe na rok 2000 r., dokument nr 2775, tom II.

(2) Wyrok Trybunału z dnia 3 maja 2001 r. w sprawie C-204/97, Portugalia przeciwko Komisji, Zb. Orz. str. I-3175.

(35) Komisja nie była w stanie, na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, wypowiedzieć się na temat zgodności tego systemu pomocy z Traktatem, zwłaszcza że pomoc ta była potencjalnie dyskryminująca wobec produktów przywożonych z innych Państw Członkowskich, także obciążonych tą opłatą.

(36) Komisja zwróciła uwagę, że jeśli finansowanie pomocy państwa zostało uznane za niezgodne ze stosowanymi zasadami konkurencji, pomoc w ten sposób finansowana musi być także uznana za niezgodną, tak długo jak utrzymywałyby się nieprawidłowości w finansowaniu. W rzeczywistości finansowanie pomocy musi być zgodne z zasadami, aby móc uznać pomoc za zgodną.

2.3. ARTYKUŁ 86 UST. 2 TRAKTATU

(37) Komisja przypomniła także, że wszelkie naruszenie zasad konkurencji, uzasadniane przy pomocy art. 86 ust. 2 Traktatu, powinno się ograniczać do środków absolutnie niezbędnych dla funkcjonowania służby ogólnego interesu gospodarczego. Jednakże na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego Komisja nie widziała, w jaki sposób bezpłatność systemu utylizacyjnego dla hodowców i ubojni była niezbędna dla dobrego funkcjonowania systemu i służby ogólnego interesu gospodarczego. Komisja nie widziała również, dlaczego dobre funkcjonowanie usług utylizacyjnych wymagało możliwej pomocy operacyjnej na rzecz przedsiębiorstw nieobjętych opłatą lub przedsiębiorstw utylizacyjnych, w zakresie ewentualnych płatności wykraczających poza koszt netto świadczeń usług utylizacyjnych. Nie rozumiała także, z jakiego powodu konieczne było objęcie opłatą produktów pochodzących z innych Państw Członkowskich.

(38) Wreszcie, Komisja nie mogła wykluczyć, na etapie wszczęcia postępowania, że wszystkie skutki wynikające z organizacji francuskiego systemu utylizacji mogły wpłynąć na rozwój handlu między Państwami Członkowskimi, w zakresie sprzecznym z interesem Wspólnoty, uniemożliwiając w ten sposób stosowanie art. 86 ust. 2 Traktatu. Jak stwierdzono powyżej, skutki te mogły dotyczyć zarówno handlu mięsem, jak i usług świadczonych przez ubojnie.

3. INNE WAŻNE ELEMENTY

(39) Jak już wspomniano w motywie 2, w dniu 18 września 2000 r. Komisja wydała uzasadnioną opinię dotyczącą opłaty utylizacyjnej. W opinii tej Komisja stwierdziła, że system opłaty utylizacyjnej stanowił środek fiskalny dyskryminujący, niezgodny z art. 90 Traktatu, ponieważ stosował się on do mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich, mimo że tylko francuscy producenci mięsa korzystali z usług SPE finansowanej z wpływów z tej opłaty.

(40) Ponadto w Trybunale Sprawiedliwości zostało złożone, zgodnie z art. 234 Traktatu, przez apelacyjny sąd administracyjny w Lyonie, pytanie prejudycjalne w sprawie interpretacji art. 87 ust. 1 Traktatu⁽¹⁾, w odniesieniu do opłaty utylizacyjnej. W dniu 20 listopada 2003 r. sąd wydał wyrok w tej sprawie (dalej zwanej „sprawą GEMO”).

(41) W ramach sprawy GEMO apelacyjny sąd administracyjny w Lyonie zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z wnioskiem o rozpatrzenie w trybie prejudycjalnym pytania, czy opłatę związaną z zakupem mięsa, przewidzianą przez art. 302 ZD francuskiego Kodeksu podatkowego, można uznać za pomoc w rozumieniu art. 87 Traktatu.

(42) Trybunał odpowiedział, że działalność polegająca na zbiorce i usuwaniu zwłok zwierzęcych i odpadów poubojowych, z jakiej korzystają hodowcy i francuskie ubojnie, należy do państwa. Trybunał orzekł, że art. 87 ust. 1 Traktatu powinien być interpretowany w ten sposób, iż system zapewniający hodowcom i ubojniom bezpłatną zbiórkę i usuwanie odpadów poubojowych powinien być uznany za pomoc państwa.

III. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ STRONY TRZECIE

(43) Strony zainteresowane zgłosiły następujące uwagi, które zostały przekazane Francji w dniu 11 lutego 2003 r.

1. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ NIEKTÓRE ZAINTERESOWANE PRZEDSIĘBIORSTWA

(44) Przedsiębiorstwa, które zgłosiły następujące uwagi, prosiły o nieujawnianie ich tożsamości. Komisja po rozpatrzeniu podanych przez nie powodów uznała za stosowne uszanować ich wolę.

(45) Zdaniem tych przedsiębiorstw opłata utylizacyjna jest pomocą w rozumieniu art. 87 Traktatu w szczególności na rzecz hodowców i ubojni. Tak więc zgodnie z brzmieniem art. 87 ust. 1 Traktatu, zwalniając hodowców i ubojnie z przypadającego na nich obciążenia finansowego, opłata utylizacyjna przyniosła „niektórym przedsiębiorstwom” ekonomiczną korzyść, która wywiera wpływ na „handel między Państwami Członkowskimi” i „zakłóca konkurencję”, ponieważ zmniejsza koszt wywozu francuskiego mięsa i obciąża przywóz mięsa kosztem usuwania niebezpiecznych produktów zwierzęcych, czyli kosztem, którym zostały już obciążone w państwie pochodzenia.

(1) Wyrok Trybunału z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie C-126/01, Ministerstwo Gospodarki, Finansów i Przemysłu przeciwko S.A. GEMO, dotychczas nieopublikowany w Zbiorze Orzeczeń.

- (46) Ponadto przedsiębiorstwa te uważają, że ten środek jest nielegalny, ponieważ Komisja nie została o nim powiadomiona. Ostateczna decyzja Komisji w sprawie zgodności pomocy nie skutkowałaby *ex post* unormowaniem przepisów wdrażających pomoc, ponieważ przyjmując je, nie wzięto pod uwagę zakazu, którego dotyczy art. 88 ust. 2 Traktatu. Przedsiębiorstwa utrzymują, że z tego powodu pomoc jest niezgodna.
- (47) Wreszcie, wspomniane przedsiębiorstwa uważają, że usługi utylizacyjne nie powinny być objęte postanowieniami art. 86 ust. 2 Traktatu. Tak więc, jeśli prawdą jest, że usługi utylizacyjne powinny być finansowane, to finansowanie to niekoniecznie powinno być zapewnione za pośrednictwem niezgodnej pomocy. Finansowanie to mogłoby oczywiście stanowić obciążenie ponoszone przez użytkowników usług i znajdujące odbicie w cenie mięsa dla konsumentów. Poza tym opłata stwarza dyskryminację między produktami krajowymi a przywożonymi produktami tego samego rodzaju, co może wpływać niekorzystnie na rozwój handlu w sposób sprzeczny z interesem Wspólnoty. Przedsiębiorstwa utrzymują, że taka praktyka stanowi przeszkodę w stosowaniu art. 86 ust. 2 Traktatu.
2. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ STOWARZYSZENIE PRZEDSIĘBIORSTW PRZETWORZONYCH PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH (ASSOCIATION DES ENTREPRISES DE PRODUITS ALIMENTAIRES ÉLABORÉS – ADEPALE)
- (48) ADEPALE zwraca uwagę, że opłata została wprowadzona ze względu na poważne problemy z utylizacją tusz bydła, będące następstwem choroby BSE. Otóż największa liczba tusz, jakie musiały zostać zniszczone, pochodziła z bydła mlecznego, które wytwarza mięso tylko w minimalnym stopniu. W związku z tym ADEPALE ocenia, że obciążenie opłatą wyłącznie „mięsa” i całkowite zwolnienie z niej przetworów mlecznych są nie do zaakceptowania. Ogólniej ujmując, jeśli należy opodatkować sektory produkujące tusze do usunięcia, trzeba przynajmniej robić to w sposób niedyskryminujący. Powinno to także odnosić się do produktów z jaj.
- (49) Ponieważ opłata stosuje się do wartości produktów mięsnych, zawierających co najmniej 10 % mięsa w masie, dotyczy ona różnych i różnorodnych składników dań gotowych, takich jak produkty roślinne, opakowania oraz kosztów stałych i kosztów siły roboczej przedsiębiorstw wytwarzających dania gotowe. ADEPALE odrzuca próg 10 % dobrany przez administrację francuską i stwierdza, że produktem mięsnym jest produkt, w którym mięso stanowi większość masy.
- (50) Ponadto ADEPALE stwierdza, że w praktyce opłata stanowi podatek konsumpcyjny, który obciąża finansowo w sposób dyskryminujący cenę sprzedaży konsumentom niektórych produktów. Skutkuje to znaczną różnicą w konkurencyjności produktów zawierających ponad 10 % mięsa i wszystkich innych produktów spożywczych, czyli przetworów mlecznych, produktów jaj, produktów roślinnych, a także wszystkich przetworów spożywczych zawierających mniej niż 10 % mięsa.
- (51) Wreszcie, jeśli celem opłaty jest zapewnienie zdrowia publicznego, to finansowanie nadzoru sanitarnego nad nim w zasadzie regulowane jest, zdaniem ADEPALE, dyrektywą Rady 96/43/WE z dnia 26 czerwca 1996 r. zmieniającą i konsolidującą dyrektywę 85/73/EWG w celu zapewnienia finansowania inspekcji i kontroli weterynaryjnych żywych zwierząt i niektórych produktów zwierzęcych oraz zmieniająca dyrektywę 90/675/EWG i 91/496/EWG ⁽¹⁾ i jej transpozycją do prawa francuskiego.
3. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ FEDERACJĘ PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH I DYSTRYBUCYJNYCH (FÉDÉRATION DES ENTREPRISES DU COMMERCE ET DE LA DISTRIBUTION – FCD)
- (52) FCD była już zdania, że pomoc przynosiła podwójną korzyść: ograniczała ryzyko przedsiębiorcy, które normalnie powinno być ponoszone przez przedsiębiorstwa utylizacyjne, i pozwalała na usunięcie kosztu, który normalnie obciążał finansowo budżet hodowców i ubojni, jako producentów tusz oraz odpadów poubojowych.
- (53) FCD podkreśla w szczególności, że francuskie przepisy dotyczące finansowania SPE nie są zgodne z art. 86 ust. 2 Traktatu z powodu braku zadowalających środków, zapewniających skuteczną konkurencję przy przyznawaniu zamówień publicznych na utylizację oraz z powodu istnienia dodatkowego wyrównania na finansowanie tej usługi.
- (54) FCD informuje także, że fundusze publiczne, z których korzystali utylizatorzy francuscy, były przeznaczone nie tylko na finansowanie SPE, zgodnie z ustawą, ale także na finansowanie innych działalności, które nie wchodziły w zakres stosowania ustawy, takich jak usuwanie mączek zwierzęcych wyprodukowanych zarówno po wprowadzeniu przez Wspólnotę zakazu w grudniu 2000 r., jak i tych wyprodukowanych przed tą datą, na które utylizatorom przekazano pilnie i bez wezwania do składania ofert pomoc w wysokości 205 milionów EUR.

⁽¹⁾ Dz.U. L 162 z 1.7.1996, str. 1.

(55) FCD ujawnia istnienie od 2002 r. kolejnej bezprawnej pomocy państwa finansowanej z opłaty związanej z zakupem mięsa, z korzyścią dla drobnych rzeźników, którzy sami usuwają kości i kręgosłupy, pozostające w bezpośredniej styczności z rdzeniem kręgowym bydła w wieku powyżej 12 miesięcy. Według FCD kwota tej pomocy wynosiła 20 milionów EUR.

4. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ HISZPANIĘ

(56) Hiszpania krytykuje fakt, że przywóz mięsa i produktów mięsnych pochodzących z innych państw jest dyskryminowany przez ten system, ponieważ muszą one uiścić opłatę, nie otrzymując jakiegokolwiek rekompensaty, a korzyści z opłaty odnoszą jedynie hodowcy francuscy i francuskie ubojnie.

(57) Problem ten, zdaniem Hiszpanii, nasilił się z powodu zniesienia w Hiszpanii od dnia 1 stycznia 2002 r. wszelkich krajowych systemów pomocy oraz ponieważ wszystkie koszty usuwania odpadów mięsnych były zawarte w cenie produktów wywożonych. Zaś wszelka pomoc w odniesieniu do padłych zwierząt na terenie gospodarstw została zniesiona od tej daty, a ewentualne wydatki hodowców były pokrywane przez system ubezpieczeniowy.

IV. UWAGI ZGŁOSZONE PRZEZ FRANCJĘ

(58) Pismem z dnia 10 października 2002 r. władze francuskie zgłosiły swoje uwagi na temat decyzji Komisji o wszczęciu postępowania przewidzianego w art. 88 ust. 2 Traktatu przeciwko rozpatrywanej opłacie. Dodatkowe wyjaśnienia na prośbę Komisji zostały przesłane pismem z dnia 23 września 2004 r.

(59) Władze francuskie uznały za konieczne przypomnieć krótko ogólną strukturę SPE. Wyjaśniły one, że SPE została ustanowiona ustawą nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r. w kontekście kryzysu BSE. Ustawa ta wpisuje się w system zdrowotny, zawierający zwłaszcza dwa istotne rozporządzenia:

— rozporządzenie z dnia 28 czerwca 1996 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 30 grudnia 1991 r. i przewidujące spalanie wyrobów gotowych pochodzących z materiałów wysokiego ryzyka, jakimi są zwierzęta hodowlane nieubite w celu spożycia przez ludzi, inne zwłoki zwierzęce, zwierzęta ubite w ramach zwalczania chorób, odpady zwierząt wykazujących kliniczne objawy chorób przenoszonych na ludzi lub na inne zwierzęta, które padły w czasie transportu, oraz odpady zwierzęce zagrażające zdrowiu ludzi lub zwierząt,

— rozporządzenie z dnia 10 września 1996 r. zawieszające wprowadzanie na rynek i przeznaczanie do spożycia niektórych tkanek zwierzęcych przeżuwaczy i wyrobów je zawierających, zwanych materiałami szczególnego ryzyka (SRM). Rozporządzenie to przewidywało zawieszenie wprowadzania na rynek oraz stosowania mózgowia, rdzenia kręgowego i gałek ocznych niektórych gatunków bydła, owiec i kóz oraz ich składowanie na takich samych warunkach, jak wyroby wysokiego ryzyka.

(60) Rozporządzenia te, przyjęte w celu zapewnienia ochrony zdrowia konsumentów, z ostrożności zakazywały wprowadzania wymienionych produktów do łańcucha pokarmowego i nakładały obowiązek ich spalania. Według władz francuskich przepisy te miały sens tylko wtedy, jeśli wpisywały się w system zapewniający całkowitą skuteczność. Charakteru takiego nie posiadał system utylizacji wynikający z ustawy nr 75-1336 z dnia 31 grudnia 1975 r. uzupełniającej Kodeks rolny i wprowadzającej do niego zmiany w zakresie dotyczącym przemysłu utylizacyjnego⁽¹⁾, który polegał na podniesieniu wartości produktów zbieranych przez utylizatora w zamian za monopol zbiórki w określonej strefie.

(61) W tych warunkach władze francuskie zdecydowały o powołaniu do życia publicznej służby utylizacyjnej odpowiedzialnej za zbiórkę i usuwanie wszystkich materiałów szczególnego ryzyka, przeznaczonych do spalania.

(62) Artykuł 264 Kodeksu rolnego, ze zmianami wprowadzonymi przez ustawę nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r., stanowi, że „zbiórka i usuwanie zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych mięsa i podrobów, uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta, stanowią zadanie służby publicznej, która należy do kompetencji państwa”.

(63) Od momentu przyjęcia ustawy nr 2001-1275 z dnia 28 grudnia 2001 r. pojęcie SRM, które wchodziło w zakres SPE z tytułu odpadów poubojowych, zostało wyraźnie podkreślone we wspomnianych przepisach.

⁽¹⁾ Dz.U. RF z 3.1.1976, str. 150.

- (64) W związku z tym władze francuskie wyjaśniły Komisji, że SPE (publiczna służba utylizacyjna) odpowiedzialna jest tylko za wyroby stanowiące ryzyko dla zdrowia ludzi lub zwierząt, czyli za około 10 % odpadów zwierzęcych w 1996 r., zaś inne produkty uboczne produkcji zwierzęcej są dalej zbierane w ramach umów prawa prywatnego. Od 2000 r. procent ten wzrósł do 30 % ze względu na zwiększenie się wykazu materiałów szczególnego ryzyka. System ten różni się od przepisów wprowadzonych na mocy rozporządzenia nr 2000-1166 z dnia 1 grudnia 2000 r. ⁽¹⁾ ustanawiającego odszkodowania dla przedsiębiorstw produkujących niektóre mączki i tłuszcze zakazane rozporządzeniem z dnia 14 listopada 2000 r. w produkcji pasz dla zwierząt. Ten ostatni system został zgłoszony Komisji w dniu 18 stycznia 2002 r.
- (65) Jeśli chodzi o mączki, władze francuskie wyjaśniają, że SPE odpowiedzialne jest tylko za spalanie mączek pochodzących z przerobu wyrobów zebranych w ramach tej służby. Nie finansuje ona spalania wyrobów wynikających z zakazu wykorzystywania mączek w paszach dla zwierząt.
- (66) Finansowanie SPE w okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. zapewnione było przez opłatę przewidzianą w art. 1 ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r., z której wpływy przeznaczone były na fundusz zarządzany przez CNASEA. Od dnia 1 stycznia 2001 r. służba jest finansowana z budżetu państwa.
- (69) Biorąc pod uwagę warunki przyznawania zamówień publicznych i przepisów stosowanych w przypadku zamówień pozaprzetargowych, władze francuskie uważają, że dokonane wypłaty nie mogły mieć wpływu na jakąkolwiek działalność konkurencyjną przedsiębiorstw beneficjentów.
- (70) Władze francuskie zwracają uwagę, że zgodnie z przepisami art. 264-2 Kodeksu rolnego zmienionego rozporządzeniem nr 96-1229 z dnia 27 grudnia 1996 r. w sprawie publicznej służby utylizacyjnej i zmieniającego Kodeks rolny ⁽²⁾, zmieniony rozporządzeniem nr 97-1005 z dnia 30 października 1997 r. ⁽³⁾, SPE podlega procedurze przyznawania zamówień publicznych. I tak art. 264-2 Kodeksu rolnego przewiduje w szczególności:

„I – Prefekt w każdym departamencie jest zobowiązany do ustanowienia publicznej służby utylizacyjnej i w tym celu przyznaje, zgodnie z procedurami określonymi w Kodeksie zamówień publicznych, konieczne zamówienia, za które jest osobiście odpowiedzialny w rozumieniu art. 44 tego kodeksu. Jednakże jeśli charakter działań uzasadnia to, zamówienia mogą być złożone w tym samym przedsiębiorstwie na całość lub część świadczenia, na rzecz wielu departamentów. [...]

1. NA TEMAT POMOCY DLA ZAKŁADÓW UTYLIZACYJNYCH

- (67) Władze francuskie sygnalizują, że w pkt 27–48 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja dopuszcza, iż SPE, uzasadniona racjami zdrowia publicznego i ochrony środowiska, może wchodzić w zakres pojęcia interesu ogólnego w rozumieniu art. 86 ust. 2 Traktatu. Komisja zastanawiała się w szczególności nad wynagradzaniem z funduszy publicznych przedsiębiorstw odpowiedzialnych za SPE.
- (68) Władze francuskie wyjaśniły, że całkowita wysokość kwot wypłaconych w okresie 1997–2002 r. zakładom utylizacyjnym wynosi 828 552 389 EUR. Odpowiada ona w całości kosztom wydatków publicznej służby utylizacyjnej (SPE). Kwoty te zostały wypłacone zakładom w wyniku zamówień publicznych albo w wyniku zamówień pozaprzetargowych. Przetargi były częściej realizowane na szczeblu departamentów i regionów, tak jak i zamówienia pozaprzetargowe, które stanowiły przedmiot rozporządzeń prefektów.
- (71) Władze francuskie tłumaczą, że zgodnie z art. 264-2 Kodeksu rolnego zamówienia te zawierają w szczególności wykaz przepisów administracyjnych określających charakter świadczeń stanowiących przedmiot zamówienia, sposób wynagradzania za świadczenia, za których wykonanie odpowiedzialny jest uprawniony. Wynagrodzenie to jest wyłączone z wszelkich wynagrodzeń otrzymanych od użytkowników służby publicznej, informacje umożliwiające ocenę jakości usługi, jak również wykaz przepisów technicznych określających warunki techniczne zbiórki, transportu, przerobu i w razie potrzeby niszczenia zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych zgodnie z wymogami zdrowotnymi.

⁽¹⁾ Dz.U. RF nr 279 z 2.12.2000, str. 19178.

⁽²⁾ Dz.U. RF nr 204 z 31.12.1996, str. 19697.

⁽³⁾ Dz.U. RF z 1.11.1997, str. 15908.

- (72) Na tej podstawie zamówienia publiczne zostały przyznane na następujących warunkach:
- w 1997 r. zamówienia na szczeblu departamentów składały się z trzech części technicznych, tj. zbiórki, przerobu na mączkę i spalania mączek. W prawie wszystkich przypadkach nie przyznano zamówień na spalanie, co wyjaśnia utworzenie się znacznych zapasów mączek pochodzących od produktów należących do publicznej służby utylizacyjnej,
 - w 1998 r. zamówienia przyznane na szczeblu departamentów dotyczyły tylko zbiórki i wyrobu mączek. W odniesieniu do spalania uruchomiono przetarg ogólnopłaństwowy, który okazał się nieskuteczny ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury. Cementownie, które okazały się przemysłem najlepiej dostosowanym w nagłych wypadkach do spalania mączek jako paliwa zastępczego, musiały zostać dostosowane pod względem technicznym i nie zawsze były położone w regionach wytwarzających odpady z rozpatrywanych zwierząt,
 - w 1999 i 2000 r. zamówienia dotyczące zbiórki i przerobu zostały odnowione na szczeblu departamentów, a zamówienia dotyczące spalania zostały zawarte tylko w departamentach „wyrabiających” mączki, bądź ze względu na obecność na jego terenie zakładu przetwórczego, bądź ze względu na istnienie zapasu mączek.
- (73) Władze francuskie podkreśliły, że większość procedur zamówień publicznych nie pozwoliła na zapewnienie świadczeń niezbędnych do dobrego funkcjonowania SPE.
- (74) Władze francuskie musiały, przy wielu okazjach i w szczególności w odniesieniu do spalania mączek, udzielać zamówień pozaprzetargowych ze względu na nagły przypadek, warunki zdrowotne i porządek publiczny. Zamówienia te były udzielane na podstawie zarządzenia nr 59-63 z dnia 6 stycznia 1959 r. w sprawie zamówień na towary i usługi ⁽¹⁾ oraz rozporządzenia wykonawczego nr 62-367 z dnia 26 marca 1962 r. ⁽²⁾.
- (75) Przepisy te przewidują w szczególności, że wynagrodzenie za wymagane świadczenia jest wypłacane w formie odszkodowań mających kompensować tylko straty materialne, bezpośrednio i udowodnione poniesione, w wyniku zamówienia, przez świadczącego usługę. Te odszkodowania uwzględniają wyłącznie rzeczywiste i konieczne wydatki zadeklarowane przez świadczącego usługę w odniesieniu do wynagrodzenia za pracę, amortyzacji i wpływów z kapitału, wycenione na normalnych podstawach. Natomiast żadne odszkodowanie nie należy się z tytułu pozbawienia zysku, jakiego mogło dostarczyć świadczącemu usługę swobodne rozporządzenie dobrami z tytułu przyznanego zamówienia lub w pełni swobodna kontynuacja jego działalności zawodowej.
- (76) Władze francuskie przekazały tabelę zwięźle przedstawiającą, z rozbiciem na lata i departamenty, zamówienia publiczne i zamówienia pozaprzetargowe. Ta orientacyjna tabela jest wynikiem ankiety przeprowadzonej w departamentach.
- (77) Władze francuskie wyjaśniły, że zamówienia publiczne zostały przyznane w pierwszym rządzie na szczeblu departamentów na zróżnicowane okresy (od 6 miesięcy do trzech lat). Zamówienia pozaprzetargowe były konieczne, aby załagodzić skutki bezowocnych przetargów lub aby zapewnić kontynuację działania publicznej służby utylizacyjnej w trakcie przygotowywania zamówień lub z powodu nagłego wzrostu liczby i charakteru produktów ubocznych przeznaczonych do zniszczenia, wynikających z nowych środków działania w zakresie ochrony zdrowia.
- (78) W tabeli, o której mowa w motywie 76, przedstawiono przyznawanie zamówień pozaprzetargowych, od chwili wprowadzenia SPE (w 1997 r.), ze względów zdrowotnych w nagłych przypadkach. Następnie przyznawano regularnie zamówienia publiczne na zbiórkę i przerób produktów ubocznych w okresie od 1998 do 2000 r. Od roku 2000 pojawiły się trudności z odnawianiem zamówień publicznych, ze względu na bardzo istotne zmiany w zakresie rozpatrywanych materiałów ryzyka. W 2001 r. regionalne przetargi, przeprowadzone według krajowego modelu zgodnie z nowym Kodeksem zamówień publicznych (*Code des marchés publics*), okazały się bezowocne i doprowadziły od 2002 r. do upowszechnienia, w nagłych przypadkach, odwoływania się do zamówień pozaprzetargowych. Od tego czasu, zdaniem władz francuskich, państwo nie chciało angażować się w długoterminowe umowy z powodu niepewności prawnych związanych z francuskim systemem ze względu na początkowe dyskusje na temat projektu wytycznych Komisji.
- (79) W tym kontekście prawnym za utylizację odpowiedzialnych było wiele przedsiębiorstw. Najważniejsze z nich: CAILLAUD, SARIA, FERSO-BIO i *Équarrissage Moderne du Var*, posiadają trzynaście zakładów przerabiających surowe odpady z SPE na mączki zwierzęce. Inne przedsiębiorstwa, takie jak VERDANNET i SOTRAMO, zapewniają jedynie zbiórkę odpadów. Jeszcze inne zajmują się spalaniem mączek. Są to cztery cementownie: LAFARGE, CALCIA, VICAT i HOLCIM.

(1) Dz. U RF z 8.1.1959, str. 548.

(2) Dz.U. RF z 4.4.1962, str. 3542.

- (80) Władze francuskie informują, że na wszystkich etapach zbiórki i przerobu odpady, za które odpowiedzialna jest SPE, stanowią przedmiot oddzielnej obróbki. Przetwarzanie odbywa się w zakładach zatwierdzonych rozporządzeniem w sprawie zakładów zatwierdzonych do obróbki materiałów wysokiego ryzyka. Biorąc pod uwagę tę specyfikę, okazuje się, że obróbka materiałów, za które odpowiedzialna jest SPE, stanowi niemal całkowitą działalność tych zakładów. Można zatem dokładnie zidentyfikować świadczone usługi. Płatności za te usługi można oszacować średnio na 30 % obrotu zakładów sektora przetwarzania.
- (81) W związku z powyższym, biorąc pod uwagę, że SPE ustanowiono na podstawie aktu prawnego oraz wymogi związane z zamówieniami publicznymi lub z zamówieniami pozaprzetargowymi, władze francuskie uważają, że wynagrodzenie wypłacone przedsiębiorstwom świadczącym usługi w ramach SPE nie przekracza dodatkowych kosztów związanych z wykonaniem należących do nich obowiązków.
2. NA TEMAT ISTNIENIA POMOCY DLA HODOWCÓW I UBOJNI
- (82) Władze francuskie przypominają, że zdaniem Komisji całkowite zwolnienie hodowców i ubojni z opłat za zbiórkę zwłok zwierzęcych i odpadów mogłoby stanowić pomoc, ponieważ to oni powinni ponosić koszty zbiórki i niszczenia odpadów. Komisja uważa, że nawet gdyby taka pomoc była uzasadniona zwalczaniem chorób, mogłaby ona być niezgodna ze wspólnym rynkiem, ponieważ przekracza środki dopuszczone zgodnie z wytycznymi rolnymi.
- (83) Przede wszystkim władze francuskie zwracają uwagę Komisji na szczególny charakter rynku mięsnego w okresie między 1996 i 2000 r. Rzeczywiście, kiedy zwłoki zwierzęce i inne odpady zostały uznane we Francji, rozporządzeniami z dnia 28 czerwca i z dnia 10 września 1996 r., za niezdatne do spożycia i poddane obowiązkowi spalania, to te same produkty w innych Państwach Członkowskich były dalej przetwarzane.
- (84) Na poziomie Wspólnoty decyzje wymagające wycofania z rynku i niszczenia tych produktów zaczęły obowiązywać, w odniesieniu do materiałów szczególnego ryzyka, dopiero od dnia 1 października 2000 r., na mocy decyzji Komisji 2000/418/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. regulującej wykorzystanie materiałów stanowiących ryzyko w zakresie przenośnych gąbczastych encefalopatii i zmieniającej decyzję 94/474/WE⁽¹⁾ oraz od dnia 1 marca 2001 r. na mocy decyzji Komisji nr 2001/25/WE z dnia 27 grudnia 2000 r. zakazującej stosowania niektórych produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w karmieniu zwierząt⁽²⁾.
- (85) Przez cztery lata, z powodu braku harmonizacji, według władz francuskich, w innych Państwach Członkowskich cena wołowiny, która uwzględniała ewentualny koszt zbiórki zwłok zwierzęcych i innych odpadów, uwzględniała również waloryzację tych produktów. We Francji zwolnienie tych produktów z kosztów utylizacji mogło odbić się na cenie mięsa w sektorze wołowiny, ale wpływ ten nie mógł być, zdaniem władz francuskich, większy od wpływu kosztów uiszczenia, z góry, opłaty utylizacyjnej.
- (86) Władze francuskie są zdania, że gdyby skutkiem ustanowienia SPE miała być obniżka ceny mięsa, to przyniosłaby ona wyraźną korzyść francuskiemu wywozowi mięsa do innych Państw Członkowskich, co nie nastąpiło. Nie odnotowano wzrostu wywozu do Zjednoczonego Królestwa, jedynego Państwa Członkowskiego, w którym, ze względu na zasięg kryzysu BSE, został uruchomiony poważny system przetwarzania i spalania zwłok zwierzęcych.
- (87) Gdyby Komisja stwierdziła jednak, że miała miejsce pomoc w rozumieniu art. 87 Traktatu, to zdaniem władz francuskich pomoc ta jest uzasadniona jako środek wchodzący w zakres systemu zwalczania chorób zwierząt. Jej zgodność powinna zostać rozpatrzona w świetle dokumentu roboczego z dnia 10 listopada 1986 r., mającego zastosowanie w odniesieniu do ustanawiania publicznej służby utylizacyjnej lub w świetle wytycznych rolnych, a w szczególności ich pkt 11.4 i następujących. Przepisy przyjęte we Francji mają jedynie na celu usunięcie ryzyka skażenia.
- (88) Bez względu na podstawę przyjętą przez Komisję, władze francuskie uważają, że pomoc może być dozwolona w sytuacji, kiedy przepisy wspólnotowe lub krajowe pozwalają utworzyć urzędowe ramy zwalczania chorób, stawiając sobie w szczególności za cel ich wykorzenienie poprzez zastosowanie środków przymusowych, które są rekompensowane. W tym wypadku faktem jest, że środki zwalczania BSE były częścią całości środków przyjętych tak na szczeblu Wspólnoty, jak i na szczeblu krajowym.

(1) Dz.U. L 158 z 30.6.2000, str. 76. Decyzja uchylona rozporządzeniem (WE) nr 1326/2001 (Dz.U. L 177 z 30.6.2001, str. 60).

(2) Dz. U. L 6 z 11.1.2001, str. 16. Decyzja uchylona rozporządzeniem (WE) nr 446/2004 (Dz.U. L 72 z 11.3.2004, str. 62).

- (89) Kryzys BSE uświadomił istnienie ryzyka dla zdrowia, jakie stwarza wykorzystywanie zwłok zwierzęcych i odpadów „wysokiego ryzyka” oraz materiałów szczególnego ryzyka w paszach dla zwierząt. W związku z powyższym należy całkowicie usunąć produkty uznane za niebezpieczne w warunkach, które nie stanowią ryzyka dla zdrowia ludzi i zwierząt.
- (90) W odniesieniu do zwłok zwierzęcych, władze francuskie stwierdzają, że sama Komisja zrozumiała, że istnieje konieczność zakazu wykorzystywania tych produktów, zakazując ich stosowania do produkcji pasz dla zwierząt hodowlanych, nie tylko zwierząt ubitych w gospodarstwach w ramach zwalczania chorób, ale także wszelkiego bydła, kóz, owiec, zwierząt nieparzystokopytnych i drobiu padłych w gospodarstwach, ale nieubitych w celu spożycia przez ludzi (wyżej wspomniana decyzja 2001/25/WE).
- (91) Władze francuskie stwierdzają, że ponadto okazało się, iż wyłączenie zwłok zwierzęcych z łańcucha pokarmowego zwierząt hodowlanych, w 2001 r., spowodowało w innych zainteresowanych Państwach Członkowskich, przyjęcie środków państwowych pokrywających w całości koszty związane z usuwaniem zwłok zwierzęcych.
- (92) Zdaniem władz francuskich odpady poubojowe należą do tej samej kategorii produktów niebezpiecznych dla zdrowia ludzi i zwierząt. Dotyczą one produktów uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi, których wykaz podany został w rozporządzeniu z dnia 17 marca 1992 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać ubojnie zwierząt rzeźnych, w odniesieniu do produkcji i wprowadzania na rynek mięsa świeżego oraz określenia warunków inspekcji sanitarnej w tych zakładach, i w rozporządzeniu z dnia 8 czerwca 1996 r. w sprawie określenia warunków inspekcji sanitarnej poubojowej drobiu, które stanowią w szczególności transpozycję różnych dyrektyw wspólnotowych przyjętych w dziedzinie zdrowia.
- (93) Podczas zbiórki i przerobu zarówno zwłoki zwierzęce, jak i odpady poubojowe, włącznie z SRM, są oddzielone od innych odpadów.
- (94) W związku z powyższym władze francuskie uważają, że środki finansowane przez SPE są uzasadnione z tytułu zwalczania chorób zwierząt.
3. NA TEMAT ISTNIENIA POMOCY DLA PRZEDSIĘBIORSTW ZWOLNIONYCH Z UISZCZANIA OPŁATY
- (95) Jeśli chodzi o możliwość istnienia pomocy na rzecz przedsiębiorstw zwolnionych z opłaty przewidzianej w art. 1 ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r. i określonej w art. 302a ZD Ogólnego kodeksu podatkowego, władze francuskie wyjaśniły, co następuje.
- (96) W okresie od 1997 do 2000 r. opłata była należna od każdej osoby zajmującej się detaliczną sprzedażą mięsa i innych produktów, takich jak wyroby peklowane, wędliny, smalce, konserwy mięsne, podroby przetworzone i pasze dla zwierząt na bazie mięsa oraz podrobów, której obroty w poprzednim roku kalendarzowym wynosiły co najmniej 2,5 miliona FRF bez podatku VAT.
- (97) Artykuł 35 ustawy finansowej korygującej na rok 2000 poszerzył podstawę opłaty na wszystkie wyroby na bazie mięsa.
- (98) Od dnia 1 stycznia 2001 r. stawki nakładane z uwzględnieniem wielkości miesięcznych zakupów bez podatku VAT także zostały podwyższone z 0,6 % do 2,1 % w przypadku zakupów poniżej 125 000 FRF i z 1 % do 3,9 % w przypadku zakupów powyżej 125 000 FRF. Próg opodatkowania został współzależnie podniesiony do 5 milionów FRF (763 000 EUR) bez podatku VAT.
- (99) Zdaniem władz francuskich ustalenie progu opodatkowania opiera się na kryterium obiektywnym i racjonalnym. Ponieważ jest on wyliczony w zależności od obrotów uzyskanych przez płatników opłaty, nie zakłóca konkurencji między nimi.
- (100) Według władz francuskich kryterium jest obiektywne, ponieważ przy ustalaniu progu nie uwzględnia się żadnych innych motywów niż uzyskane dochody. Jest to racjonalne, ponieważ próg ten odpowiada progowi opodatkowania podatkiem VAT. Z tego względu władze francuskie przypominają, że opłata związana z zakupem mięsa jest pobierana i monitorowana zgodnie z zasadami stosowanymi w odniesieniu do podatku VAT. Takie same progi były przyjęte w odniesieniu do innych opłat, jak np. opłata od niektórych wydatków na reklamę.
- (101) W rzeczywistości z opłaty zwolnieni są drobni przedsiębiorcy, jak np. drobni rzeźnicy i drobne wędliniarnie, dla których uiszczanie opłaty byłoby zbyt kosztowne.
- (102) Ponadto władze francuskie zwracają uwagę, że nawet gdyby argument Komisji, że ten wybór progu może wpłynąć ujemnie na handel wewnątrz Wspólnoty miałby zostać przyjęty, konsekwencje tego wyboru byłyby bardzo ograniczone, ponieważ:
- supermarkety zaopatrują się głównie na rynku francuskim. Przywozy mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich wynoszą około 16 % całego mięsa spożywanego we Francji i przeznaczone są w szczególności na potrzeby gastronomii. Supermarkety nie sprzedają więc mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich w znacznych ilościach,
 - wyspecjalizowani rzeźnicy nie sprzedają wyłącznie mięsa pochodzącego z terenu regionu lub kraju. Przeciwnie, niektórzy zaopatrują się w znacznej mierze za granicą.

4. NA TEMAT FINANSOWANIA SYSTEMU

- (103) Władze francuskie stwierdzają, że Komisja uważa, iż SPE mogłaby być finansowana za pomocą opłaty niezgodnej z art. 90 Traktatu, zakazującym wprowadzania dyskryminującego opodatkowania wewnętrznego. Odnoszą się one w szczególności do postępowania w sprawie naruszenia wszczętego w 1998 r.
- (104) Na ten temat władze francuskie odesłały Komisję do argumentów przedstawionych w ich piśmie do Komisji z dnia 18 września 1998 r. w odpowiedzi na upomnienie z dnia 29 lipca 1998 r. W piśmie tym władze francuskie konkludują, iż opłata utylizacyjna nie spełnia żadnego z kryteriów, które pozwoliłyby na sklasyfikowanie jej jako cła lub opłaty mającej skutek równoważny do cła, lub nawet jako podatku dyskryminującego w rozumieniu Traktatu. Zwracają one jednak uwagę Komisji na fakt, że w trosce o osiągnięcie porozumienia opłata ta została, od dnia 1 stycznia 2001 r., skierowana do budżetu państwa (art. 35 ustawy finansowej korygującej za rok 2000 – *loi de finances rectificative pour 2000*).
- (105) Zarzut, według którego miałyby nie istnieć rzeczywisty rozdział między wpływami z opłaty a ich wykorzystaniem od dnia 1 stycznia 2001 r., władze francuskie uważają za nieuzasadniony. Opłata, w ten sam sposób co inne porównywalne środki, jest przeznaczona do ogólnego budżetu państwa i nie jest skierowana do konkretnego rozdziału budżetu Ministerstwa Rolnictwa. Ponieważ to ministerstwo jest odpowiedzialne za funkcjonowanie SPE, sprawą konieczną jest przyznanie mu środków do wypełniania tego zadania. Władze francuskie zapewniają, że środki te nie pochodzą w żadnym wypadku z wpływów z opłaty pobieranej gdzie indziej.
- (106) Władze francuskie przypominają, że przedmiotem ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r. jest ustanowienie prawa dotyczącego zbiórki i usuwania zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych niezdatnych do spożycia przez ludzi. W tym celu ustanowiła ona SPE oraz warunki jej finansowania przy pomocy nowej opłaty. Z tego tytułu ustawa nr 96-1139 równocześnie wprowadza zmiany do Kodeksu rolnego i do Ogólnego kodeksu podatkowego. Przepis wprowadzony do Ogólnego kodeksu podatkowego przez art. 1 ustawy nr 96-1139 mógłby zostać wprowadzony, w sposób równie właściwy, do ustawy finansowej na rok 1997. Jednakże z powodów proceduralnych, w celu zapewnienia równoległości między nowymi wydatkami państwa a niezbędnymi dochodami i z powodu ich podobnych celów (wtedy wpływy z opłaty miały być przeznaczone do zasilania funduszu na finansowanie SPE), w ustawie nr 96-1139 przewidziano wprowadzenie art. 302bis ZD do Ogólnego kodeksu podatkowego.
- (107) Władze francuskie przypominają, że opłata wprowadzona przez art. 302a ZD Ogólnego kodeksu podatkowego jest opłatą związaną z zakupem mięsa. Mimo że popularnie zwana „opłatą utylizacyjną” ze względu na jej pierwotny cel, nigdy nie nosiła takiej nazwy oficjalnie. Ustęp B art. 1 ustawy nr 96-1139 przewidywał, że wpływy z opłaty zebrane z tytułu art. 302a ZD Ogólnego kodeksu podatkowego są przeznaczone na fundusz do finansowania zbiórki i usuwania zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych niezdatnych do spożycia.
- (108) Ustawa finansowa korygująca na rok 2000 położyła kres zasilaniu funduszu przez wpływy z opłaty związanej z zakupem mięsa po dniu 31 grudnia 2000 r. Odtąd opłata związana z zakupem mięsa, która pojawia się jako taka we wpływach podatkowych budżetu państwa, od dnia 1 stycznia 2001 r. nie jest już przeznaczana na wydatki specjalne, ale wpłacana do ogólnego budżetu państwa. Fundusz ustanowiony na mocy ustawy nr 96-1139 nie jest już zasilany. Został on zamknięty, a wydatki związane z SPE weszły bezpośrednio do budżetu Ministerstwa Rolnictwa na takich samych zasadach, jak wszystkie inne wydatki, za które ministerstwo jest odpowiedzialne. Ustawa finansowa korygująca na rok 2000 nie ma na celu zmiany tytułu ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r. ustanawiającej SPE, ale zmianę Ogólnego kodeksu podatkowego i sposobu finansowania wspomnianej służby publicznej poprzez ustanowienie specjalnego rozdziału w budżecie.
- (109) Jeśli chodzi o zmiany w wysokości opłaty po roku 2000, władze francuskie twierdzą, że dokonały zmiany stóp i podstawy opłaty związanej z zakupem mięsa w dniu 1 stycznia 2001 r., gdy wpływy z opłaty zostały przypisane do ogólnego budżetu państwa. Do dnia 1 stycznia 2004 r. nie podlegała ona żadnym zmianom. Podwyżki wprowadzone w ustawie finansowej korygującej na rok 2000 miały na celu, poza innymi środkami natury fiskalnej i budżetowej, dopasować wydatki i dochody państwa.
- (110) Według władz francuskich finansowanie SPE przez Ministerstwo Rolnictwa stanowiło nowy poważny wydatek, który wpłynął na ponowne zrównoważenie zasobów państwa. Od tej daty nie istnieje już środek indeksacji stóp opłaty w zależności od potrzeb finansowania SPE. Ponadto władze francuskie wyjaśniają, że zmiany stóp i podstawy opłaty były źródłem przychodu, który od 2001 r. był wyraźnie wyższy od wydatków na SPE z bardziej ogólnych powodów równowagi budżetowej (patrz: tabela 1).

- (111) Władze francuskie sprecyzowały, że fundusze przeznaczone na SPE nie zostały wykorzystane do innych celów niż finansowanie tej służby. Od 1997 do 2000 r. fundusz zarządzany przez CNASEA był wykorzystywany jedynie na zbiórkę, przetwarzanie i spalanie produktów wysokiego ryzyka przez SPE. Nie mógłby być wykorzystywany do innego zastosowania, ponieważ zdaniem władz francuskich w tym okresie inne produkty uboczne utylizacji były przerabiane.
- (112) Ponadto wpływy z opłaty są znacznie niższe od kosztu SPE w tym okresie. Po dniu 1 stycznia 2001 r. finansowanie niezbędne dla funkcjonowania SPE było przyznawane, w drodze corocznego głosowania przez parlament, na rzecz Ministerstwa Rolnictwa, zobowiązanego do zapewnienia finansowania i funkcjonowania SPE. Kwoty określano wyłącznie na podstawie przewidywanych wydatków na SPE i bez związku z wysokością wpływów, których źródłem mogłaby być opłata.
- (113) Wreszcie władze francuskie przypominają, że wpływy z opłaty zasilają specjalny fundusz przeznaczony do finansowania SPE tylko w okresie od 1997 do 2000 r. W tym okresie Ministerstwo Rolnictwa nie przyznało więc środków na pokrycie wydatków na SPE. Rozdział 44-71 budżetu został utworzony w 2001 r. Od 1997 do 2000 r. fundusz zasilany przez opłatę związaną z zakupem mięsa nie spowodował powstania nadwyżek.
- (114) Według władz francuskich po dniu 1 stycznia 2001 r. nie można ustalić związku między pobieraniem opłaty a środkami przyznanymi przez Ministerstwo Rolnictwa, które pochodzą ze środków budżetowych państwa.
- (115) Tabela 1, przekazana przez władze francuskie, wykazuje wpływy z opłaty i wydatki na SPE. Wynika z niej, że całkowite wpływy z opłaty utylizacyjnej wyniosły w okresie od 1997 do 2002 r. 1 337 676 215 EUR, zaś całkowite wydatki na SPE wyniosły 828 552 389 EUR.

Tabela 1

(w EUR)

	Wpływy z opłaty zarejestrowane w Skarbie Państwa	Wydatki na SPE	Wpływy z opłaty zarejestrowane w Skarbie Państwa	Budżet przekazany do CNASEA	Wydatki na SPE
1997	83 702 949	63 577 613			
1998	111 557 213	101 235 325			
1999	98 223 855	104 428 265			
2000	93 868 217	147 839 108			
Podsuma 1	387 352 234	417 080 311			
2001			423 083 271	185 684 975	181 777 656
2002			527 240 710	224 891 780	229 694 422
Podsuma 2			950 323 981	410 576 755	411 472 078

5. SPOSTRZEŻENIA DOTYCZĄCE UWAG ZGŁOSZONYCH PRZEZ STRONY TRZECIE

- (116) Pismem z dnia 9 kwietnia 2003 r. władze francuskie odpowiedziały na uwagi zgłoszone przez strony trzecie przedstawiając następujące komentarze.
- (117) Odnośnie do zarzutu, według którego SPE nie należy do zakresu stosowania art. 86 ust. 2 Traktatu, władze francuskie uważają, iż przedsiębiorstwa odpowiedzialne za SPE powinny być uważane za przedsiębiorstwa odpowiedzialne za usługi ogólnego interesu gospodarczego, zwłaszcza ze względu na ochronę zdrowia publicznego.
- (118) Jeśli chodzi o uwagi zgłoszone przez FCD, władze francuskie podkreśliły, że SPE zajmuje się zbiórką i niszczeniem produktów wysokiego ryzyka, bez względu na ich pochodzenie, zatem wszyscy korzystający z usług PRS są traktowani w jednakowy sposób.
- (119) Odnośnie do rzekomego dodatkowego wyrównania przy opłacaniu SPE, władze francuskie utrzymują, że dodatkowe wyrównanie nie może występować przy opłacaniu zakładów utylizacyjnych, ponieważ usługi te są wynagradzane w ramach bądź procedur zamówień publicznych, bądź zamówień pozaprzetargowych pociągających za sobą odszkodowania rekompensujące straty materialne, bezpośrednie i udowodnione poniesione, w wyniku zamówienia, przez świadczącego usługę

- (120) Władze francuskie wyjaśniają, że w przeciwieństwie do twierdzeń FCD, fundusze przeznaczone na finansowanie SPE nie są wykorzystywane na finansowania innych rodzajów działalności niewchodzących w zakres stosowania ustawy. SPE różni się zatem od systemu ustanowionego w celu niszczenia mączek w wyniku zakazu stosowania tych mączek w paszach dla zwierząt.
- (121) Władze francuskie wyjaśniają, że objęcie zakresem działania SPE wszystkich materiałów szczególnego (SRM), na co powołuje się FCD, stanowi jedynie wprowadzenie w życie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁽¹⁾. Przed wejściem w życie wspomnianego rozporządzenia kręgosłupy bydła starszego niż dwanaście miesięcy nie były sklasyfikowane jako SRM. Wszystkie SRM, które nie zostały sklasyfikowane pod tym pojęciem w prawie francuskim, zaliczały się, według władz francuskich, do kategorii odpadów poubojowych. Włączenie kręgosłupów do wykazu SRM, mimo że nie są one usuwane w uboju, lecz w sklepie mięsnym, sprawiło, że władze francuskie w sposób wyraźny uznały SRM w ustawie. W związku z tym zmiana ustawodawstwa wpłynęła by na zastosowanie zasady równego traktowania, co oznacza, że każdy posiadacz SRM mógłby korzystać, na takich samych warunkach, z SPE.
- (122) Jeśli chodzi o uwagi rządu hiszpańskiego, to władze francuskie dostarczyły danych liczbowych wykazujących, że w przeciwieństwie do wywozu mięsa francuskiego hiszpański wywóz mięsa świeżego lub mięsa mrożonego, przeznaczonego zarówno dla Państw Członkowskich, jak i dla krajów trzecich, wzrósł od 1995 r. W tych warunkach władze francuskie uznają, że władze hiszpańskie nie mogą twierdzić, że bezpłatne usługi świadczone przez SPE we Francji miały niekorzystny wpływ na rozwój handlu mięsem, ponieważ nie mają żadnych dowodów na poparcie tej tezy.
- (124) Artykuły 87–89 Traktatu mają zastosowanie do sektora wieprzowiny na mocy art. 21 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2759/75 z dnia 29 października 1975 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wieprzowiny⁽²⁾. Mają one zastosowanie do sektora wołowiny na mocy art. 40 rozporządzenia Rady (WE) nr 1254/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wołowiny i cielęciny⁽³⁾. Przed przyjęciem tego ostatniego rozporządzenia miały one zastosowanie do tego samego sektora na mocy art. 24 rozporządzenia Rady (EWG) nr 805/68 z dnia 27 czerwca 1968 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wołowiny i cielęciny⁽⁴⁾. Mają one zastosowanie w sektorze mięsa drobiowego na mocy art. 19 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2777/75 z dnia 29 października 1975 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku mięsa drobiowego⁽⁵⁾.

1.1. ISTNIENIE KORZYŚCI WYBIÓRCZEJ FINANSOWANEJ Z ZASOBÓW PAŃSTWOWYCH

- (125) Trybunał Sprawiedliwości miał już okazję wypowiedzieć się na temat francuskiej publicznej służby utylizacyjnej (SPE) w związku ze sprawą GEMO. W odniesieniu do wspomnianej sprawy Trybunał stwierdził, że zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu należy ustalić, czy w ramach danego systemu prawnego dane zasoby państwowe mogą faworyzować „niektóre przedsiębiorstwa lub produkcję niektórych towarów” w stosunku do innych. W przypadku odpowiedzi pozytywnej zasoby te spełniają warunek wybiórczości składającej się na pojęcie pomocy państwa, przewidziane przez wspomniany przepis.
- (126) Ponadto według Trybunału za pomoc uważa się działania, które bez względu na formę mogą sprzyjać bezpośrednio lub pośrednio przedsiębiorstwom, lub też muszą być uznane za korzyść ekonomiczną, jakiej przedsiębiorstwo korzystające nie mogłoby uzyskać w normalnych warunkach rynkowych⁽⁶⁾.
- (127) Poza tym, zgodnie z orzecznictwem Trybunału, za pomoc uznaje się takie działania, które w różnych formach zmniejszają opłaty, jakie normalnie obciążają budżet przedsiębiorstwa, i jakie, mimo że nie stanowią subwencji w ścisłym znaczeniu tego słowa, mają taki sam charakter i identyczne skutki⁽⁷⁾.

V. OCENA

1. ARTYKUŁ 87 UST. 1 TRAKTATU.

- (123) Zgodnie z art. 87 ust. 1 Traktatu, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktacie, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.

⁽¹⁾ Dz.U. L 273 z 10.10.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 668/2004 (Dz.U. L 112 z 19.4.2004, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 282 z 1.11.1975, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1365/2000 (Dz.U. L 156 z 29.6.2000, str. 5).

⁽³⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 21. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1899/2004 (Dz.U. L 328 z 30.10.2004, str. 67).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 148 z 28.6.1968, str. 24. Rozporządzenie uchylone rozporządzeniem (WE) nr 1254/1999.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 282 z 1.11.1975, str. 77. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 806/2003 (Dz.U. L 122 z 16.5.2003, str. 1).

⁽⁶⁾ Wyrok Trybunału z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00, Altmark, Zb. Orz. str. I-07747 oraz wyrok Trybunału z dnia 22 listopada 2003 r., połączone sprawy C-34/01 i C-38/01, Enirisorse, dotychczas niepublikowany w Zbiorze Orzeczeń.

⁽⁷⁾ Wyrok Trybunału z dnia 22 maja 2003 r. w sprawie C-355/00, Fretkot, Zb. Orz. str. I-5263.

(128) Rozpatrywany system jest finansowany z opłaty parafiskalnej ustanowionej przez władze publiczne i z tego powodu państwo jest odpowiedzialne za ten system, co zresztą Trybunał uściśla w sprawie GEMO.

(129) W odniesieniu do istnienia i charakteru pomocy, to należy ją utworzyć na poziomie potencjalnych beneficjentów systemu utylizacji i jego finansowania. Komisja ustaliła, w chwili wszczęcia postępowania wyjaśniającego, następujące podstawowe kategorie potencjalnych beneficjentów SPE:

- zakłady utylizacyjne,
- hodowcy i ubojnie,
- posiadacze mączek zwierzęcych,
- przedsiębiorstwa sprzedające mięso w detalu, których obroty roczne są niższe niż 2,5 miliona FRF (5 milionów FRF od 2001 r.).

W czasie postępowania wyjaśniającego i na podstawie informacji dostarczonych Komisji można było ustalić nową kategorię beneficjentów:

- rzeźnicy i zakłady rozbioru posiadający SRM.

1.1.1. Pomoc dla zakładów utylizacyjnych

(130) Na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego Komisja uznała, że należało przede wszystkim ustalić, czy płatności ze środków publicznych dla zakładów mogły być uznane za wynagrodzenie za działalność, którą można sklasyfikować jako służbę publiczną. Następnie należałoby ustalić, czy te płatności przekroczyły koszty poniesione przez te przedsiębiorstwa przy wykonywaniu tych rodzajów działalności.

(131) Zakłady utylizacyjne, zgodnie z ustawodawstwem francuskim, pełnią misję służby publicznej odpowiedzialnej za zbiórkę i usuwanie zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych mięsa i podrobów uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta.

(132) Trybunał Sprawiedliwości przypomniał w odniesieniu do sprawy GEMO, że zgodnie z art. 264-1 Kodeksu rolnego publiczna służba utylizacyjna została powierzona przedsiębiorstwom uprawnionym do realizacji zamówień publicznych udzielonych przez prefektów każdego departamentu.

(133) Fakt, że SPE jest finansowana z wpływów pochodzących z opłaty parafiskalnej, obciążającej sprzedawców mięsa, powoduje, że przedsiębiorstwa wykonujące tę służbę korzystają z funduszy publicznych w celu pokrycia wydatków związanych ze wspomnianą służbą.

(134) Działalność utylizacyjna jest zresztą działalnością gospodarczą. We Francji sektor jest zdominowany przez dwa duże przedsiębiorstwa, które dzielą między sobą 80 do 90 % rynku i realizują obroty, przynajmniej w jednym wypadku przekraczające 152 miliony EUR ⁽¹⁾.

(135) Z wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie Altmark ⁽²⁾ wynika, że pomoc państwa mająca umożliwić działalność w zakresie usług publicznych nie podlega art. 87, o ile pomoc ta może być uznana za rekompensatę za świadczenia wykonane przez przedsiębiorstwa korzystające z niej przy wykonywaniu obowiązków służby publicznej. Jednakże Trybunał przewiduje, że muszą zostać spełnione następujące warunki:

- a) po pierwsze, przedsiębiorstwu korzystającemu na prawde powierzono wykonanie obowiązków służby publicznej i obowiązki te zostały jasno określone;
- b) po drugie, podstawowe parametry, na podstawie których obliczono rekompensatę, zostały wcześniej ustalone w sposób obiektywny i przejrzysty;
- c) po trzecie, rekompensata nie przekracza kwoty niezbędnej dla pokrycia całości lub części kosztów powstałych przy wykonywaniu obowiązków służby publicznej, z uwzględnieniem związanych z nimi wpływów, oraz rozsądnego zysku za wykonywanie tych obowiązków;
- d) po czwarte, jeśli wybór przedsiębiorstwa, które ma wykonywać obowiązki służby publicznej, nie został dokonany w ramach procedury zamówień publicznych, wysokość koniecznej rekompensaty została określona na podstawie analizy kosztów, jakie przedsiębiorstwo średniej wielkości, dobrze zarządzane i wyposażone odpowiednio, aby móc sprostać wymaganiom służby publicznej, poniosłoby przy wykonywaniu tych obowiązków, przy uwzględnieniu związanych z nim wpływów oraz rozsądnego zysku za wykonywanie tych obowiązków.

⁽¹⁾ Dane ze sprawozdania nr 131 Senatu francuskiego, posiedzenie zwołane z 1996–1997, sporządzonego przez Rogera Rigaudière'a.

⁽²⁾ Sprawa C-280/00 wcześniej cytowana.

- (136) Poniżej w motywach 137–153 przedstawiono uwagi Komisji w odniesieniu do warunków określonych w wyroku w sprawie Altmark.
- (137) Jeśli chodzi o warunek pierwszy, to SPE została ustanowiona na mocy francuskiej ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r., skonsolidowanej w art. L 226-1 do L 226-10 Kodeksu rolnego. Artykuł L 226-1 Kodeksu rolnego stanowi, że:
- „zbiórka i usuwanie zwłok zwierzęcych, odpadów poubojowych mięsa, podrobów i zwierzęcych produktów ubocznych uznanych za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta, jak również wszelkich materiałów niosących szczególne ryzyko pod względem podostrych pasażowalnych encefalopatii gąbczastych, zwanych materiałami szczególnego ryzyka, których wykaz został przyjęty przez Ministerstwo Rolnictwa, stanowią misję służby publicznej, która należy do kompetencji państwa.”.
- (138) Komisja stwierdza na podstawie informacji, jakimi dysponuje, że pierwszy warunek określony w wyroku w sprawie Altmark został spełniony.
- (139) Jeśli chodzi o drugi warunek, Komisja uważa, że parametry, na podstawie których obliczono rekompensatę, zostały ustalone wstępnie w sposób obiektywny i przejrzysty. Rozporządzenie wykonawcze nr 96-1229 z dnia 27 grudnia 1996 r. przewiduje, że SPE jest objęta procedurą zamówień publicznych na szczególnych warunkach.
- (140) Zdaniem władz francuskich art. R 226-7 Kodeksu rolnego przewiduje, że prefekt w każdym departamencie jest odpowiedzialny za funkcjonowanie SPE i udzielanie wymaganych zamówień publicznych zgodnie z procedurami określonymi przez Kodeks zamówień publicznych. W drodze odstępstwa, jeśli jest to uzasadnione względami natury technicznej lub ekonomicznej, zamówienia mogą być udzielane na szczeblu krajowym. Zgodnie z art. R 226-10 Kodeksu rolnego zamówienia te zawierają przede wszystkim warunki administracyjne określające naturę świadczeń stanowiących przedmiot zamówienia, sposób wynagrodzenia za świadczenia, których realizacja zostaje powierzona wykonawcy zamówienia, informacje pozwalające ocenić jakość i koszt usługi, sposoby publicznego informowania o warunkach organizacji i funkcjonowania służby, jak również dokumentację techniczną określającą warunki techniczne zbiórki, transportu, przerobu i w razie potrzeby niszczenia zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych z zachowaniem wymaganych gwarancji sanitarnych.
- (141) Procedura przyznawania zamówień publicznych, która w danym wypadku wchodzi w zakres załącznika IA do dyrektywy 92/50/EWG, ma, zdaniem władz francuskich, zapewnić zupełną przejrzystość w ustalaniu potrzeb i określaniu oczekiwanych świadczeń. Ponad 300 ogłoszeń o przetargach zostało opublikowanych w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.
- (142) Jednak w przypadku gdy ogłoszenia o przetargach okazały się bezowocne, czyli wtedy, gdy nie została złożona żadna oferta lub żadna odpowiednia oferta, udzielono zamówień pozaprzetargowych na podstawie Ogólnego kodeksu jednostek terytorialnych (*Code général des collectivités territoriales*), zgodnie z zarządzeniem nr 59-63 z dnia 6 stycznia 1959 r. i rozporządzeniem wykonawczym nr 62-367 z dnia 26 marca 1962 r., które przewidywały wynagrodzenie w formie rekompensaty pokrywającej wyłącznie konieczne wydatki poniesione przez usługodawcę, bez odszkodowania za utratę potencjalnego zysku, jaki mogłoby przynieść kontynuowanie działalności przez wybrane przedsiębiorstwo.
- (143) Władze francuskie przekazały Komisji tabelę z podziałem na lata i departamenty, ukazującą, że świadczenie usług utylizacyjnych zawsze było przedmiotem zamówienia publicznego albo zamówień pozaprzetargowych.
- (144) Komisja stwierdza, na podstawie informacji, jakimi dysponuje, że drugi warunek określony w wyroku w sprawie Altmark został spełniony.
- (145) Jeśli chodzi o trzeci warunek, władze francuskie zapewniają, że wysokość rekompensaty nie przekracza kwoty niezbędnej do pokrycia całości lub części kosztów związanych z wykonywaniem obowiązków służby publicznej. Zastosowanie procedur zamówień publicznych pociąga za sobą konkurencję przedsiębiorstw, pozwalającą na wyłonienie propozycji najkorzystniejszej dla władz publicznych. Jeśli, jak już wspomniano, zaproszenia do składania ofert okazały się bezowocne, udzielano zamówień pozaprzetargowych. Ze względu na francuskie przepisy dotyczące udzielania zamówień pozaprzetargowych rekompensaty również obliczano na możliwie najniższym poziomie.
- (146) Przepisy obowiązujące we Francji przewidują, że wynagrodzenie za wymagane świadczenia jest wypłacane w formie odszkodowań mających kompensować tylko straty materialne, bezpośrednie i udowodnione poniesione przez świadczącego usługę w wyniku zamówienia pozaprzetargowego. Odszkodowania te uwzględniają wyłącznie wszystkie konieczne wydatki, rzeczywiście poniesione przez świadczącego usługę, w odniesieniu do wynagrodzenia za pracę, amortyzacji i wpływów z kapitału, wycenione na normalnych podstawach. Natomiast żadne odszkodowanie nie należy się z tytułu pozbawienia zysku, jakiego mogło dostarczyć świadczącemu usługę swobodne rozporządzanie dobrami z tytułu przyznanego zamówienia lub w pełni swobodna kontynuacja jego działalności zawodowej.

- (147) W odniesieniu do trzeciego warunku określonego w wyroku w sprawie Altmark należy przedstawić następujące uwagi. W chwili wszczynania postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Komisja zwróciła się do władz francuskich o dostarczenie wszystkich informacji dotyczących, w szczególności, kwot wypłaconych zainteresowanym przedsiębiorstwom i wykazanie, że ta pomoc posłużyła do finansowania tylko dodatkowych kosztów związanych z zadaniami wykonanymi przy zarządzaniu służbą ogólnego interesu gospodarczego w rozumieniu art. 86 ust. 2 Traktatu. Ponadto wspomniane władze zostały poproszone o wykazanie, że środki nie mogły być przeznaczone na ewentualną działalność konkurencyjną, jaką przedsiębiorstwa korzystające z pomocy mogłyby się zajmować (subsydiowanie skrośne).
- (148) Komisja odnotowuje, że władze francuskie ograniczyły się do wyjaśnienia, iż pełna suma kwot wypłaconych zakładom utylizacyjnym wynosi 828 552 389 EUR za okres od 1997 do 2002, co odpowiada całkowitemu kosztowi wydatków publicznej służby utylizacyjnej. Komisja powinna więc wypowiadać się wyłącznie w oparciu o te informacje.
- (149) W niniejszym wypadku brak dokładniejszych informacji oraz danych liczbowych dotyczących wypłat dokonanych na rzecz zakładów utylizacyjnych w okresie od 1997 do 2002 r., dowodzących, że wspomniane wypłaty w żadnym wypadku nie przekroczyły dodatkowych kosztów świadczenia usług przez SPE, nie pozwala Komisji ustalić z pewnością, że trzeci warunek określony w wyroku w sprawie Altmark został rzeczywiście spełniony. Poza tym z braku dokładniejszych informacji Komisja nie mogła przystąpić do badania ewentualnego subsydiowania skrośnego w ramach tych przedsiębiorstw.
- (150) Wątpliwości te zostały także potwierdzone w sprawozdaniu z 1997 r., sporządzonym przez Stały Komitet ds. Koordynacji Inspekcji (*Comité permanent de coordination des inspections*) (sprawozdanie COPERCI) na wniosek francuskiego ministra rolnictwa, według którego „zakłady utylizacyjne miały jakoby korzystać ze szczodrości przy pobieraniu wpływów z opłaty przeznaczonych na wynagrodzenie za ich świadczenia”, oraz że „istnieje potencjalne ryzyko podwójnej zapłaty za usługi spalania, ponieważ płacono za nie, a usługi w rzeczywistości nie były świadczone” i że „działalność utylizacyjna, która była strukturalnie deficytowa przed kryzysem BSE, znów stała się dochodowa.”.
- (151) Komisja uważa, że nie można wobec tego zapewnić, iż – tak jak tego wymaga Trybunał – rekompensata nie przekracza kwoty koniecznej do pokrycia całości lub części kosztów powstałych w wyniku wykonywania obowiązków służby publicznej, przy uwzględnieniu dochodów z nimi związanych oraz rozsądnego zysku z tytułu wykonywania tych obowiązków.
- (152) Jednakże prawdą jest, że zarzuty skarżących również nie były poparte dokładnymi danymi liczbowymi, dotyczącymi płatności na rzecz zakładów utylizacyjnych oraz kosztów działań związanych ze świadczeniem usług przez SPE, mogących wykazać, że te przedsiębiorstwa otrzymały dodatkowe wyrównania. Ponadto brak zgodności między wpływami z opłaty a kosztem SPE nie wystarcza, aby wykazać brak równowagi między dokonanymi płatnościami a kosztem utylizacji.
- (153) W świetle powyższych rozważań i informacji dostarczonych przez władze francuskie Komisja nie może więc wyciągnąć wniosku, że wszystkie warunki określone w wyroku w sprawie Altmark zostały spełnione i że z tego względu płatności dokonane na rzecz zakładów utylizacyjnych nie odpowiadają definicji pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (154) Nawet gdyby głównymi beneficjentami środków finansowanych przez opłatę byli rolnicy i ubojnie (patrz pkt 1.1.2), Komisja nie może wykluczyć, że płatności na rzecz zakładów utylizacyjnych zawierały element pomocy w rozumieniu art. 87 Traktatu.

1.1.2. *Pomoc dla hodowców i ubojni*

- (155) Trybunał Sprawiedliwości orzekł w sprawie GEMO, że fakt, iż działalność związana ze zbiórką i usuwaniem zwłok zwierzęcych i odpadów poubojowych, z której korzystają hodowcy i ubojnie, wykonywana była przez przedsiębiorstwa prywatne, nie może podważyć ewentualnego zakwalifikowania jej jako pomocy państwa, ponieważ przepisy regulujące wspomnianą działalność zostały ustanowione przez władze publiczne. Państwo jest zatem odpowiedzialne za taką działalność.
- (156) Trybunał stwierdził, że art. 87 ust. 1 Traktatu powinien być interpretowany w takim sensie, iż system zapewniający hodowcom i ubojniom bezpłatną zbiórkę i usuwanie odpadów poubojowych musi być zakwalifikowany jako pomoc państwa dla rolników i ubojni.
- (157) W niniejszym wypadku nie ma wątpliwości co do faktu, że środki na rzecz hodowców i ubojni są finansowane z zasobów publicznych, a w szczególności przez środki budżetowe i/lub z wpływów z obowiązkowej opłaty nałożonej przez władze publiczne.

1.1.3. Posiadacze mączek zwierzęcych

- (158) Jeśli mączkami zwierzęcymi, którymi zajmuje się SPE, są mączki pochodzące z przerobu odpadów SPE, a nie mączki zwierzęce objęte zakazem wprowadzania do obrotu, nałożonym od 2000 r., należy wyciągnąć wniosek, że niszczenie tych mączek, pozbawionych jakiegokolwiek wartości handlowej, jest działaniem należącym do kompetencji SPE. Materiał ten musi być zatem zbadany z takiego samego tytułu, co „pomoc dla hodowców i ubojni”, ponieważ stanowi on zaawansowany etap niszczenia odpadów przez nich wytworzonych. Koszty ostatecznego niszczenia odpadów są częścią kosztów całkowitych, za które odpowiada producent tych odpadów, a państwo, biorąc je na siebie w jego imieniu, oferuje mu tylko dodatkową pomoc.
- (159) Władze francuskie zapewniły, że SPE podejmuje się tylko spalania mączek pochodzących z przerobu produktów zbieranych w ramach działania tej służby. SPE nie finansuje spalania produktów będących wynikiem zakazu wykorzystywania mączek w paszach dla zwierząt. Kwestia ta jest zresztą badana przez Komisję w ramach innego aktualnie badanego środka (nr NN 44/2002). Z tego powodu nie stanowi przedmiotu niniejszej decyzji.

1.1.4. Pomoc dla sklepów mięsnych (rzeźników) i zakładów rozbioru będących w posiadaniu SRM

- (160) Chodzi tu o środek obowiązujący od dnia 1 stycznia 2002 r., także finansowany z opłaty utylizacyjnej na rzecz rzeźników, którzy przede wszystkim sami usuwają kości kręgosłupa będące w bezpośrednim kontakcie z rdzeniem kręgowym bydła starszego niż 12 miesięcy.
- (161) Władze francuskie wyjaśniły, że przed 2002 r. kręgosłupy bydła starszego niż dwanaście miesięcy nie figurowały w wykazie jako SRM. Umieszczenie tych kręgosłupów w wykazie SRM, nawet kiedy nie są one usuwane w ubojni, ale w sklepach mięsnych, doprowadziłoby władze francuskie do wyraźnego uznania SRM w ustawie za odpady korzystające z SPE. Według opinii władz francuskich wszystkie SRM, które nie figurowały pod tą nazwą w prawie francuskim, zaliczane były do kategorii odpadów poubojowych.
- (162) Jeśli te odpady korzystają z SPE i nie trafiają do ubojni, należy wyciągnąć wniosek, że ich niszczenie stanowi obciążenie dla sklepów mięsnych odpowiedzialnych za kręgosłupy bydła starszego niż dwanaście miesięcy.
- (163) Tak więc uwagi na temat „pomocy dla hodowców i ubojni” mają zastosowanie, *mutatis mutandis*, wobec rzeźników będących w posiadaniu SRM, w tym względzie podlegających SPE. W związku z tym bezpłatne usuwanie kręgosłupów przez sklepy mięsne i zakłady rozbioru od dnia 1 stycznia 2002 r. stanowi pomoc państwa na rzecz tych zakładów.

1.1.5. Pomoc w odniesieniu dla handlu zwolnionego z uiszczania opłaty

- (164) Pojęcie pomocy jest interpretowane przez Trybunał jako nieokreślające środków wprowadzających różnicowanie między przedsiębiorstwami w zakresie obciążeń, jeśli takie różnicowanie wynika z charakteru i ogólnej organizacji rozpatrywanego systemu obciążeń. Do Państwa Członkowskiego, które wprowadziło takie różnicowanie przedsiębiorstw w zakresie obciążeń, należy wykazanie, czy jest ono faktycznie uzasadnione charakterem i ogólną organizacją rozpatrywanego systemu ⁽¹⁾.
- (165) Ustawa nr 96-1139 przewiduje zwolnienie przedsiębiorstw sprzedających mięso w detalu, których roczny obrót jest niższy niż 2,5 miliona FRF (próg ten został następnie podwyższony do 5 milionów FRF, patrz: motyw 18). Zwolnienie takie sprawia, że państwo traci środki ⁽²⁾ i nie wydaje się, żeby było uzasadnione charakterem i ogólną organizacją systemu podatkowego, którego celem jest zapewnianie państwu dochodów.
- (166) W istocie zwolnienie nie odnosi się do obrotów osiągniętych ze sprzedaży mięsa, ale do całkowitych obrotów z handlu. Jest na przykład możliwe, że przedsiębiorstwo sprzedające wyłącznie mięso i uzyskujące obroty w wysokości 2,4 miliona FRF ze sprzedaży mięsa nie zostanie obciążone opłatą. Natomiast przedsiębiorstwo ogólnospożywcze z obrotami z całej sprzedaży w wysokości 10 milionów FRF, z czego 1 milion FRF przypada na sprzedaż mięsa, zostanie obciążone opłatą. Ponieważ opłata jest wyliczana od wartości produktów na bazie mięsa, wydaje się nieuzasadnione zwalnianie z opłaty przedsiębiorstwa z wyższymi obrotami ze sprzedaży mięsa, podczas gdy jego konkurent, który osiąga obroty niższe ze sprzedaży mięsa, zostaje poddany opłacie.
- (167) W rezultacie wspomniane zwolnienie stanowi korzyść wybiórczą w odniesieniu do handlu objętego zwolnieniem ⁽³⁾. Chodzi więc o pomoc na rzecz objętych zwolnieniem sprzedających, których obciążenie podatkowe zostaje zmniejszone. Na podstawie danych liczbowych dotyczących handlu mięsem, określonych w motywie 171, Komisja podsumowuje, że zwolnienie z opłaty kupców osiągających obroty niższe niż 2,5 milionów FRF (a następnie 5 milionów FRF) jest korzyścią stanowiącą pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-159/01, Niemalandy przeciwko Komisji, dotychczas nieopublikowany w Zbiorze Orzeczeń.

⁽²⁾ W sprawie zwolnień, patrz wyrok Trybunału z dnia 15 marca 1994 r., Banco Exterior, w sprawie C-387/92, Zb. Orz. str. I 877, pkt 13.

⁽³⁾ Na temat charakteru i ogólnej organizacji systemu patrz wyrok Trybunału w sprawie z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, Zb. Orz. str. I-3671 pkt 33 odnoszący się do wyroku Trybunału z dnia 2 lipca 1974 r. w sprawie 173/73 Włochy przeciwko Komisji, Zb. Orz. str. 709, pkt 33.

1.2. WPLYW NA HANDEL

- (168) W celu ustalenia, czy rozpatrywana pomoc należy do zakresu stosowania art. 87 ust. 1 Traktatu, należy ustalić, czy może ona wywrzeć wpływ na handel między Państwami Członkowskimi.
- (169) Trybunał stwierdził, że jeśli dana korzyść przyznana przez Państwo Członkowskie wzmacnia pozycję danej kategorii przedsiębiorstw wobec innych przedsiębiorstw konkurujących w handlu wewnątrz Wspólnoty, to należy uznać, że ta druga grupa przedsiębiorstw jest dotknięta przez wspomnianą korzyść⁽¹⁾.
- (170) Utylizacja jest usługą, która może być świadczona ponad granicami. Dowodzi tego zresztą istnienie wielu wielkich wielonarodowych przedsiębiorstw działających w tym sektorze, oferujących swe usługi w wielu Państwach Członkowskich, w tym we Francji. Wobec tego Komisja zwraca uwagę, że płatności przyznane utylizatorom francuskim wpływają na handel między Państwami Członkowskimi w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu.
- (171) Jeśli chodzi o zakłady utylizacyjne, hodowców i ubojnie, zakłady rozbioru i rzeźników będących w posiadaniu SRM, to fakt, że istnieje wymiana handlowa produktami mięsnymi między Państwami Członkowskimi uzasadnia istnienie w sektorze wielu wspólnych organizacji rynku, wymienionych w motywie 124. Tabela 2 pokazuje poziom wymiany handlowej w odniesieniu do najważniejszych z rozpatrywanych produktów, między Francją a innymi Państwami Członkowskimi, w pierwszym roku stosowania opłaty utylizacyjnej
- (172) Należy również odnotować, że według danych liczbowych dostarczonych Komisji przywóz zwierząt żywych do Francji w 1999 r. był warty 2 297 milionów FRF, podczas gdy przywóz mięsa i podrobów jadalnych był warty prawie 17 000 milionów FRF. Zatem znaczna większość produktów mięsnych przywożonych do Francji została poddana operacjom utylizacyjnym w kraju pochodzenia.
- (173) Jak już Komisja stwierdziła przy wszczęciu postępowania wyjaśniającego, skarżący cytują również okólnik opublikowany przez francuską Dyрекcję Generalną ds. Konkurencji, Konsumpcji i Zwalczenia Przystępczości (*Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes française*), według którego opłata związana z zakupem mięsa „może doprowadzić do naruszenia marż zysku lub zmniejszyć wielkość sprzedaży producentów zagranicznych” i w związku z tym „niesie ryzyko pogorszenia się warunków wymiany handlowej”.
- (174) Komisja wnioskuje więc, że środki na rzecz hodowców i ubojni mają, co najmniej potencjalny, wpływ na handel.
- (175) Jeśli chodzi o handel zwolniony z opłaty, Komisja jest zdania, że zwolnienie z opłaty ma, co najmniej potencjalny, wpływ w szczególności w strefach przygranicznych, a więc wpływa także na handel transgraniczny.
- (176) Podsumowując, wydaje się, że te wszystkie formy pomocy razem wzięte mogą wpływać na handel między Państwami Członkowskimi. Przedmiotowe sektory są szeroko otwarte na konkurencję na szczeblu Wspólnoty, a zatem wrażliwe na każdy środek faworyzujący przedsiębiorstwa w jakimkolwiek Państwie Członkowskim.

Tabela 2

Francja/UE 14	Wołowina	Wieprzowina	Drób
Przywóz 1997			
Tony	286 000	465 000	140 000
Miliony ECU	831	1 003	258
Wywóz 1997			
Tony	779 000	453 000	468 000
Miliony ECU	1 967	954	1 069

1.3. ZAKŁÓCENIA KONKURENCJI

- (177) W sprawie GEMO Trybunał Sprawiedliwości uznał również, że pomoc ze strony władz publicznych mająca na celu zwolnienie hodowców i ubojni z obciążeń finansowych związanych z SPE stanowi korzyść gospodarczą, mogącą zakłócić konkurencję. Komisja uważa, że taki wniosek odnosi się także do zakładów utylizacyjnych, rzeźników i zakładów rozbioru, będących w posiadaniu SRM, oraz handlu zwolnionego z opłaty. W rzeczywistości wszystkie te sektory gospodarki działają na rynku otwartym na konkurencję, na którym wielkość wymiany handlowej, jak to opisano w motywie 171, jest bardzo duża, ponieważ niektóre przedsiębiorstwa rolno-spożywcze, których pomoc dotyczy, są bardzo duże.

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału z dnia 17 września 1980 r. w sprawie 730/79, Philip Morris, Zb. Orz. str. 2671, pkt 11.

1.4. WNIOSKI W SPRAWIE CHARAKTERU „POMOCY”
W ROZUMIENIU ART. 87 UST. 1 TRAKTATU

(178) W świetle powyższego Komisja uważa, że środki na rzecz zakładów utylizacyjnych, hodowców i ubojni, zakładów rozbioru oraz rzeźników będących w posiadaniu SRM, jak również podmiotów gospodarczych zwolnionych z opłaty, przynoszą im korzyści, których nie mają inne podmioty gospodarcze. Korzyści te zakłócają lub grożą zakłóceniem konkurencji poprzez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw i niektórych rodzajów produkcji, mogą więc wpływać na handel między Państwami Członkowskimi. W związku z tym Komisja wyciąga wniosek, iż środki te są objęte zakresem stosowania art. 87 ust. 1 Traktatu

2. ZGODNOŚĆ POMOCY

(179) Artykuł 87 Traktatu przewiduje jednak wyjątki od ogólnej zasady, że pomoc państwa jest niezgodna z Traktatem, mimo że niektóre z tych wyjątków nie są w oczywisty sposób stosowane, w szczególności te przewidziane w ust. 2 wspomnianego artykułu. Władze francuskie nie powołały się na te wyjątki.

(180) Odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 3 Traktatu powinny być dokładnie interpretowane w trakcie badania każdego programu pomocy w skali regionu bądź sektora lub w każdym indywidualnym zastosowaniu ogólnych systemów pomocy. Przede wszystkim odstępstwa mogą być przyznane tylko w wypadku, gdy Komisja jest w stanie ustalić, że pomoc jest konieczna do realizacji jednego z rozpatrywanych celów. Przyznanie korzyści wynikających ze wspomnianych odstępców środkiem pomocowym, które nie spełniają tego warunku, byłoby równoznaczne z zezwoleniem na naruszenie wymiany handlowej między Państwami Członkowskimi i zakłócenie konkurencji, co nie może być uzasadnione interesem Wspólnoty, a tym samym przyznaniem nienależnych przywilejów podmiotom gospodarczym w niektórych Państwach Członkowskich.

(181) Komisja uważa, że rozpatrywana pomoc nie ma na celu faworyzowania rozwoju gospodarczego danego regionu, w którym poziom życia jest niezwykle niski lub w którym stopa bezrobocia jest wysoka, zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu. Nie ma ona również na celu promocji realizacji ważnego projektu w interesie wspólnej Europy lub zaradzenia poważnym zakłóceniom w funkcjonowaniu gospodarki Państwa Członkowskiego, zgodnie z art. 87 ust. 3 lit. b) Traktatu. Pomoc nie jest także przeznaczona do promocji kultury lub ochrony dziedzictwa narodowego zgodnie z art. 87 ust. 2 lit. d) Traktatu.

(182) Artykuł 87 ust. 3 lit. c) Traktatu przewiduje jednak, że za zgodną ze wspólnym rynkiem można uznać pomoc

mającą na celu ułatwienie rozwoju niektórych rodzajów działalności lub niektórych regionów gospodarczych, jeśli nie zakłóca ona warunków handlu w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem. By pomoc taka mogła kwalifikować się do przyznania odstępstwa, o którym mowa w tym punkcie, musi ona przyczynić się do rozwoju rozpatrywanego sektora.

2.1. BEZPRAWNIE PRYZNANA POMOC

(183) Komisja musi zwrócić uwagę, że, przede wszystkim, że Francja nie zawiadomiła jej, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, o przepisach prawnych ustanawiających opłatę utylizacyjną oraz o działaniach z niej finansowanych. Artykuł 1 lit. f) rozporządzenia Rady nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 88 Traktatu WE ⁽¹⁾ definiuje pomoc przyznaną bezprawnie jako nową pomoc przyznaną z naruszeniem art. 88 ust. 3 Traktatu. Obowiązek powiadamiania państwowych pomocy państwowa został ustanowiony w art. 1 lit. c) wspomnianego rozporządzenia ⁽²⁾.

(184) Środki wdrożone przez Francję zawierają elementy pomocy państwa, dotyczą one nowej pomocy, o której nie powiadomiono Komisji i z tego powodu są bezprawne w rozumieniu Traktatu.

2.2. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW
NIENOTYFIKOWANYCH

(185) W odniesieniu do pomocy państwa finansowanej z opłaty parafiskalnej Komisja musi zbadać zarówno finansowane działania, czyli samą pomoc, jak i sposób jej finansowania. Według Trybunału, jeśli sposób finansowania pomocy, zwłaszcza z przymusowych składek, stanowi integralną część środka pomocy, to Komisja przy badaniu pomocy musi wziąć pod uwagę ten sposób finansowania ⁽³⁾.

(186) Zgodnie z pkt 23.3 Wytycznych rolnych i z komunikatem Komisji dotyczącym określenia przepisów stosowanych do oceny bezprawnej pomocy państwa ⁽⁴⁾ każda pomoc bezprawna w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 powinna być oceniana zgodnie z przepisami i wytycznymi obowiązującymi w chwili przyznawania pomocy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 83 z 27.3.99, str. 1. Rozporządzenie zmienione Aktem Przyjęcia z 2003 r

⁽²⁾ „Nowa pomoc” oznacza każdą pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy.

⁽³⁾ Wyrok Trybunału z dnia 21 października 2003 r., połączone sprawy C-261/01 i C-262/01, Van Calster e.a., dotychczas nieopublikowany w Zbiorze Orzeczeń.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 119 z 22.5.2002, str. 22.

- (187) W 2002 r. Komisja przyjęła wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa związanej z testami na obecność TSE, z padłymi zwierzętami i z odpadami z ubojni ⁽¹⁾ (dalej zwane „wytycznymi TSE”). Wytyczne te stosują się od dnia 1 stycznia 2003 r. W pkt 44 wytycznych TSE przewidziano, że poza przypadkami dotyczącymi zwłaszcza padłych zwierząt i odpadów poubojowych bezprawna pomoc w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999 będzie badana zgodnie z przepisami i wytycznymi stosowanymi w chwili przyznawania pomocy. Tak więc w odniesieniu do tych dwóch typów pomocy wytyczne TSE stanowią właściwe ramy dla badania przedmiotowego przypadku.
- (188) Punkty 46 i 47 wytycznych TSE ustanawiają serię przepisów dotyczących padłych zwierząt i odpadów poubojowych.
- (189) Zgodnie z pkt 46 wytycznych TSE Komisja do chwili obecnej nie określiła wyraźnie swej polityki w kwestii pomocy państwa w odniesieniu do padłych zwierząt, w szczególności w odniesieniu do związku między przepisami mającymi na celu zwalczanie chorób określonych w pkt 11.4 wytycznych rolnych, dopuszczających pomoc państwa w wysokości do 100 %, z jednej strony, a zastosowaniem zasady „zanieczyszczający płaci” oraz przepisów dotyczących pomocy na przetwarzanie odpadów, z drugiej strony. W związku z tym, jeśli chodzi o bezprawną pomoc państwa, mającą na celu pokrycie kosztów związanych z usuwaniem i niszczeniem padłych zwierząt, przyznaną na szczeblu produkcji, przetwarzania i wprowadzania do obrotu zwierząt przed datą wprowadzenia w życie wytycznych TSE i bez uszczerbku dla przestrzegania innych przepisów prawa Wspólnoty, Komisja dopuści pomoc państwa w wysokości do 100 % tych kosztów.
- (190) Zgodnie z pkt 47 wytycznych TSE, jeśli chodzi o pomoc państwa w odniesieniu do odpadów poubojowych, od stycznia 2001 r. Komisja podjęła szereg decyzji indywidualnych, dopuszczających pomoc państwa pokrywającą do 100 % kosztów poniesionych w związku z usuwaniem materiałów szczególnego ryzyka (SRM), mączek mięsnych i kostnych i pasz dla zwierząt zawierających takie produkty, które muszą być usuwane z tytułu nowego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego pasażowalnych encefalopatii gąbczastych (TSE). Decyzje te opierały się w szczególności na pkt 11.4 wytycznych rolnych, który uwzględnia krótkoterminowy charakter pomocy i konieczność długoterminowego przestrzegania zasady „zanieczyszczający płaci”. W drodze odstępstwa Komisja zezwoliła, aby taka pomoc państwa przyznawana była również innym podmiotom gospodarczym niż pracującym w produkcji żywych zwierząt, na przykład ubojniom. Komisja stosuje takie same zasady w odniesieniu do bezprawnej pomocy państwa przyznanej przed końcem 2002 r. na pokrycie porównywalnych kosztów związanych z nowym prawodawstwem Wspólnoty w sprawie TSE, bez uszczerbku dla przestrzegania innych przepisów prawa Wspólnoty.
- (191) Jakąkolwiek pomoc operacyjną na rzecz innych podmiotów gospodarczych należy badać w świetle wytycznych rolnych.
- 2.3. ANALIZA W ŚWIETLE PRZEPISÓW MAJĄCYCH ZASTOSOWANIE
- 2.3.1. **Pomoc**
- 2.3.1.1. **Pomoc dla zakładów utylizacyjnych**
- (192) Wytyczne TSE przewidują w pkt 46, że w odniesieniu do bezprawnej pomocy państwa, mającej na celu pokrycie kosztów związanych z usuwaniem i niszczeniem padłych zwierząt, przyznanej na szczeblu produkcji, przetwarzania i wprowadzania do obrotu zwierząt przed datą wprowadzenia w życie wspomnianych wytycznych, i bez uszczerbku dla przestrzegania innych przepisów prawa Wspólnoty, Komisja dopuści pomoc państwa w wysokości do 100 % tych kosztów.
- (193) Zgodnie z pkt 47 wytycznych TSE, jeśli chodzi o pomoc państwa w odniesieniu do odpadów poubojowych, od stycznia 2001 r. Komisja podjęła szereg decyzji indywidualnych, dopuszczających pomoc państwa pokrywającą do 100 % kosztów poniesionych w związku z usuwaniem materiałów szczególnego ryzyka, mączek mięsnych i kostnych i pasz dla zwierząt, zawierających takie produkty, które muszą być usuwane z tytułu nowego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego TSE.
- (194) Komisja zwraca także uwagę, że zgodnie z pkt 33 i 34 wytycznych TSE przedsiębiorstwa z reguły zostały wybrane i wynagrodzone zgodnie z zasadami rynkowymi, w sposób niedyskryminujący, w razie potrzeby w drodze procedury przetargowej zgodnej z prawodawstwem Wspólnoty, i w każdym razie wykorzystując reklamę w stopniu wystarczającym, aby zapewnić, by na rynku rozpatrywanych usług zachowana była wolna konkurencja oraz żeby umożliwić kontrolę bezstronności zasad przetargowych. W nagłych sytuacjach oraz w przypadkach, gdy zaproszenie do składania ofert pozostało bez odpowiedzi, Komisja uznaje zamówienia pozaprzetargowe za stosowne.
- (195) Punkt 47 wytycznych TSE przypomina, że Komisja w drodze odstępstwa zezwoliła, aby taka pomoc państwa została również przyznana innym podmiotom gospodarczym niż pracującym przy produkcji żywych zwierząt, np. ubojniom. Komisja uważa, że to samo odstępstwo musi też obejmować inne przedsiębiorstwa realizujące zadania ściśle związane z produkcją żywych zwierząt, takie jak zakłady utylizacyjne.

⁽¹⁾ Dz.U. C 324 z 24.12.2002, str. 2.

(196) Na podstawie przedstawionych faktów Komisja jest w stanie wyciągnąć wniosek, że w rozpatrywanym wypadku pomoc na rzecz zakładów utylizacyjnych, przyznana we Francji w okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 2002 r., i pokrywająca 100 % poniesionych kosztów, odpowiada warunkom określonym w wytycznych TSE.

2.3.1.2. Pomoc dla hodowców – padłe zwierzęta

(197) Wytyczne TSE przewidują w pkt 46, że, w odniesieniu do bezprawnej pomocy państwa przeznaczonej na pokrycie kosztów usuwania i niszczenia padłych zwierząt, przyznanej na szczeblu produkcji, przetwarzania i wprowadzania do obrotu zwierząt przed datą wprowadzenia do życia wspomnianych wytycznych i bez uszczerbku dla przestrzegania innych przepisów prawa Wspólnoty, Komisja dopuści pomoc państwa w wysokości do 100 % tych kosztów.

(198) Na podstawie przedstawionych faktów Komisja może wyciągnąć wniosek, że pomoc na rzecz hodowców, przyznana we Francji w okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. na poziomie 100 % poniesionych kosztów odpowiada warunkom określonym w wytycznych TSE.

2.3.1.3. Pomoc dla ubojni – Opady poubojowe mięsa i podrobów

(199) Wytyczne TSE przewidują w pkt 47, że, jeśli chodzi o pomoc państwa w odniesieniu do odpadów poubojowych, Komisja dopuszcza bezprawną pomoc państwa przyznaną przed końcem 2002 r., pokrywającą do 100 % kosztów poniesionych w związku z usuwaniem materiałów szczególnego ryzyka, mączek mięsnych i kostnych i pasz dla zwierząt, zawierających takie produkty, które muszą być usuwane z tytułu nowego prawodawstwa wspólnotowego w sprawie TSE.

(200) Na podstawie przedstawionych faktów Komisja może wyciągnąć wniosek, że pomoc w rozpatrywanym wypadku na rzecz ubojni, przyznana we Francji w okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 2002 r. na poziomie 100 % poniesionych kosztów, odpowiada warunkom określonym w wytycznych TSE.

2.3.1.4. Pomoc dla rzeźników – odpady SRM w sklepach mięsnych

(201) Punkt 47 wytycznych TSE stosuje się, *mutatis mutandis*, do SRM, a w szczególności do kręgosłupów bydła starszego niż dwanaście miesięcy, w przypadku odpadów u rzeźników i w zakładach rozbioru.

(202) Na podstawie przedstawionych faktów Komisja może wyciągnąć wniosek, że pomoc na rzecz rzeźników, będących w posiadaniu SRM, które mogły być przyznane we Francji w okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 2002 r., na poziomie 100 % poniesionych kosztów, odpowiada warunkom określonym w wytycznych TSE.

2.3.1.5. Przedsiębiorstwa zwolnione z uiszczenia opłaty

(203) Komisja stwierdziła, że zwolnienie przedsiębiorstw, których roczne obroty są niższe niż 2,5 milionów FRF, wpływa na obniżenie zasobów państwa i że nie wydaje się być uzasadnione charakterem i ogólną organizacją systemu podatkowego. O ile system ten zapewne może przewidzieć środki niezbędne dla swego funkcjonowania w sposób racjonalny i skuteczny, jak na przykład zryczałtowane opodatkowanie małych przedsiębiorstw, zwłaszcza w celu ułatwienia wymogów związanych z księgowością ⁽¹⁾, to bardzo wątpliwe, żeby środkami tymi mogły być bezwarunkowe zwolnienia. Ponadto, gdyby nawet takie zwolnienia były do przyjęcia, to zdaniem Komisji powinny ograniczać się do skrajnych przypadków ⁽²⁾, jeśli wymagania księgowości, z jednej strony, oraz organy podatkowe, z drugiej strony, okazały się kosztowniejsze od oczekiwanego z nich dochodu.

(204) W rozpatrywanym wypadku uzasadnienie ustalenia progu na 2,5 milionów FRF, co stanowi znaczną kwotę, nie jest wcale oczywiste i nie wydaje się wynikać z prac przygotowawczych nad ustawą nr 96-1139 ⁽³⁾. Wybiórczy zasięg rozpatrywanego zwolnienia jest oczywisty, jeśli uwzględni się fakt, że zgodnie z informacjami Komisji, 80 % mięsa i wyrobów mięsnych sprzedawane jest w supermarketach, których, zgodnie z informacjami Komisji, średnio ogólne obroty, a nawet obroty ze sprzedaży mięsa, są o wiele wyższe od wspomnianego progu ⁽⁴⁾, podczas gdy drobni rzeźnicy, którzy średnio osiągają obroty niższe od progu (1,6 miliona FRF), konkurują z supermarketami.

⁽¹⁾ Patrz: komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej (Dz.U. C 384 z 10.12.98, str. 3).

⁽²⁾ Pod tym kątem patrz: inne zwolnienie przewidziane przez punkt V art. 302a ZD Ogólnego kodeksu podatkowego: „opłata nie należy się, jeśli wysokość miesięcznych zakupów jest niższa niż 10 000 F bez VAT”, co wydaje się dotyczyć mniejszych sprzedawców.

⁽³⁾ Należy zauważyć, że problem jest poważniejszy w art. 35 korygującej ustawy finansowej na rok 2000, który podnosi próg do 5 milionów FRF.

⁽⁴⁾ Średnie obroty supermarketu wynoszą około 40 milionów FRF, z czego prawie połowa pochodzi ze świeżych produktów spożywczych, w których mięso drobiowe stanowi tylko 22 %, co daje w wyniku obroty „mięsem” w wysokości około 4 milionów FRF.

- (205) Skutkiem progu wydaje się być zwolnienie rzeźników i innych sklepów, podczas gdy zdecydowana większość dystrybucji, realizowana przez supermarkety, jest opodatkowana. Ponadto, ponieważ próg odnosi się do ogólnych obrotów (a nie tylko „mięsem”), może się zdarzyć, że sklep mięsny osiągający obroty 2,4 miliona FRF zostaje z opłaty zwolniony, podczas gdy supermarket, który sprzedaje mniej mięsa, ale ogólne jego obroty przekraczają próg, musi uiścić opłatę. Rozpatrywane zwolnienie wydaje się zatem prowadzić do dyskryminującego traktowania różnych podmiotów sprzedających mięso w detalu na podstawie kryterium, które nie wydaje się odpowiadać właściwej logice systemu parafiskalnego.
- (206) Ponieważ władze francuskie nie dostarczyły żadnych dowodów w tej kwestii, Komisja nie uważa, żeby takie zwolnienie było uzasadnione ogólną organizacją systemu podatkowego.
- (207) Ponieważ chodzi o przedsiębiorstwa zajmujące się obrotami produktami rolnymi (a zważywszy że opłata obciąża również produkty zawierające mięso, także produktami niewymienionymi w załączniku I do Traktatu) oraz ponieważ Komisja jest zdania, że wewnątrz Wspólnota wymiana handlowa jest naruszona, uważa ona, iż pomoc należy do zakresu stosowania pkt 3.5 wytycznych rolnych. Punkt ten przewiduje, że każdy środek pomocy, żeby mógł być uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem, musi posiadać pewien element zachęcający lub wymagać współudziału beneficjenta. Tak więc, poza wyjątkami przewidzianymi wyraźnie w prawodawstwie Wspólnoty lub w wytycznych rolnych, jednostronna pomoc państwa, mająca na celu jedynie poprawę sytuacji materialnej producentów, która jednak w żaden sposób nie przyczynia się do rozwoju sektora, a w szczególności pomoc przyznana tylko na podstawie ceny, ilości, jednostki produkcji lub jednostki środków produkcji, zalicza się do pomocy operacyjnej, niezgodnej ze wspólnym rynkiem.
- (208) Zwolnienie w rozpatrywanym wypadku polega na zmniejszeniu obciążeń, jest pozbawione jakiegokolwiek elementu zachęcającego oraz jakiegokolwiek udziału beneficjenta, a jego zgodności z zasadami konkurencji nie udało się ustalić.
- (209) Jeśli chodzi o pomoc przyznaną przed dniem 1 stycznia 2000 r., Komisja w tamtym czasie stosowała już w praktyce pojęcie „pomoc operacyjna”, o którym mowa w pkt 3.5 wytycznych rolnych. W związku z tym odstąpiła od zasady zakazu pomocy, przewidzianej w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, nie stosuje się.
- (210) W świetle powyższego Komisja wyciąga wniosek, że zwolnienie podatkowe w rozpatrywanym wypadku stanowi pomoc niezgodną ze stosowanymi zasadami konkurencji.
- ### 2.3.2. Finansowanie pomocy
- #### 2.3.2.1. Przed dniem 31 grudnia 2000 r.
- (211) Władze francuskie zdecydowały finansować SPE do dnia 31 grudnia 2000 r. za pomocą opłaty parafiskalnej, przeznaczonej dla funduszu nią zarządzającego, obciążającej handel detaliczny i producentów mięsa.
- (212) Komisja stwierdziła w czasie postępowania w sprawie naruszenia przepisów, o którym mowa w motywie 2, że ten sposób finansowania usługi utylizacyjnej wyklucza wszelkie opłaty pobierane od użytkowników tej usługi. Tak więc podjęcie się przez państwo pokrycia kosztów działań utylizacyjnych sprawia, że zmniejszają się koszty własne produkcji francuskiej. Opłata wydaje się więc być rekompensatą za korzyści, uzyskiwane z całkowicie publicznego finansowania zbiórki i niszczenia zwłok zwierzęcych oraz odpadów poubojowych.
- (213) Natomiast, poza żywymi zwierzętami przywożonymi i ubitymi we Francji, sprzedawane we Francji produkty pochodzące z innych Państw Członkowskich są poddane opłacie na takich samych warunkach, bez żadnej różnicy, ale nie korzystają z żadnego przywileju wynikającego z finansowania funduszu. W przypadku tych produktów chodzi więc o wyraźne obciążenie finansowe. Innymi słowy, jeśli opłata pobierana jest od produktów pochodzenia krajowego i od produktów z innych Państw Członkowskich na identycznych warunkach, jeśli chodzi o zasady określające podstawy opodatkowania, rozliczania i obciążania opłatą, to równoległość taka nie istnieje już z punktu widzenia wykorzystywania wpływów z opłaty.
- (214) Komisja zbadała, w ramach wspomnianego postępowania w sprawie naruszenia, zgodność opłaty utylizacyjnej w świetle art. 25 i 90 Traktatu.
- (215) Komisja uznała więc, że opłata utylizacyjna nie narusza art. 25 Traktatu i że wobec tego nie może być uznana za opłatę o takim samym skutku jak cło, ponieważ władze francuskie wykazały, że opłata nie jest wykorzystywana wyłącznie do rodzajów działalności, które przynoszą korzyść produktom krajowym, czyli mięsu francuskiemu.

- (216) W odniesieniu do art. 90 Traktatu Komisja podsumowała, że Francja nie spełniła obowiązków wynikających z art. 90 Traktatu, ponieważ stosowała opłatę, zwaną opłatą utylizacyjną, związaną z zakupem mięsa i innych wyszczególnionych produktów w odniesieniu do każdego, kto prowadzi sprzedaż detaliczną tych produktów, oraz ponieważ opłata ta była kompensowana, co najmniej częściowo, w przypadku produktów francuskich, przez całkowite finansowanie utylizacji i zbiórki zwłok zwierzęcych i odpadów poubojowych, zaś wprowadzane do obrotu produkty pochodzące z innych Państw Członkowskich były obciążone opłatą na tych samych warunkach, ale nie korzystały z przywilejów wypływających z funduszu, do którego opłata jest przypisana,
- (217) Komisja uważa zatem, że opłata utylizacyjna jest sprzeczna z art. 90 Traktatu, ponieważ wprowadziła ona dyskryminację podatkową ze szkodą dla produktów pochodzących z innych Państw Członkowskich. Dotyczy to wszystkich przywozów mięsa oraz żywych zwierząt o tyle, że nie korzystają one z usług utylizacyjnych. Należy przypomnieć, że przywóz do Francji mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich jest o wiele większy od przywozu żywych zwierząt.
- (218) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości⁽¹⁾ Komisja z reguły uznaje, że finansowanie pomocy państwa z obowiązkowych obciążeń może mieć wpływ na pomoc poprzez skutek ochronny, wykraczający poza samą pomoc. Rozpatrywana opłata stanowi w rzeczywistości obciążenie obowiązkowe. Zgodnie ze wspomnianym orzecznictwem Komisja uznaje, że pomoc nie może być finansowana przez opłaty parafiskalne obciążające także produkty przywożone z innych Państw Członkowskich.
- (219) Uwzględniając wspomniane orzecznictwo, jak również fakt, że opłata służy do finansowania pomocy państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu i że ma charakter dyskryminujący naruszając art. 90 Traktatu, o tyle że produkty pochodzące z innych Państw Członkowskich również są obciążone opłatą, nie korzystając z przywilejów wypływających z funduszu, do którego jest ona przekazywana, Komisja uważa, że wpływy z opłaty, uzyskane z obciążenia produktów z innych Państw Członkowskich, są niezgodne z zasadami konkurencji.
- (220) Od dnia 1 stycznia 2001 r. wpływy z opłaty utylizacyjnej są bezpośrednio odprowadzane do budżetu ogólnego państwa, a nie do funduszu utworzonego w tym celu. Komisja uważa, że na ogół odprowadzanie wpływów z opłaty do krajowego systemu budżetowego uniemożliwia odnalezienie związku między tą opłatą a finansowaniem danej usługi, świadczonej i finansowanej przez państwo. Z tego względu nie można ustalić, czy opłata ma charakter dyskryminujący wobec innych produktów, ponieważ wpływy z opłaty mieszają się z pozostałymi dochodami państwa i finansowanie nie może być bezpośrednio przypisane opłacie.
- (221) Postępowanie w sprawie naruszenia zostało umorzone przez Komisję w dniu 26 czerwca 2002 r. Jednak skarga złożona do Komisji wysuwała argumenty, które należy wziąć pod uwagę w ramach niniejszego postępowania. Te argumenty budziły wątpliwości co do istnienia rzeczywistego rozdziału dochodu i jego wykorzystania.
- (222) Tak więc, jeśli prawdą jest, że nowy system utworzony przez władze francuskie polegał na przydzieleniu wpływów z opłaty do ogólnego budżetu państwa, to wydawało się, iż przychód ten, będąc już w budżecie, zostanie przydzielony do konkretnego działu Ministerstwa Rolnictwa, skąd następnie będzie mógł być przekazany do budżetu CNASEA, będącego instytucją zobowiązaną do zarządzania finansowego służbą utylizacyjną. Wydawało się, że dane liczbowe, jakimi dysponowała Komisja, także budziły wątpliwości w odniesieniu do wspomnianego rozdziału.
- (223) Po zbadaniu francuskich dokumentów legislacyjnych Komisja zadała sobie pytanie o rzekomy rozdział między dochodem i jego wykorzystaniem. W istocie taki rozdział mogłoby w praktyce być równoznaczny z systemem podatkowym, który został zakwestionowany przez Komisję z tytułu art. 90 Traktatu, w ramach postępowania w sprawie naruszenia, o którym mowa w motywie 2.
- (224) Władze francuskie zakładają, że kiedy przedstawiano nowe przepisy związane z opłatą, akcent został położony na konieczności dalszego finansowania SPE. Było to tym bardziej logiczne, że opłata została przydzielona do tego konkretnego celu od dnia 1 stycznia 1997 r.

2.3.2.2. Po dniu 31 grudnia 2000 r.

- (220) Od dnia 1 stycznia 2001 r. wpływy z opłaty utylizacyjnej są bezpośrednio odprowadzane do budżetu ogólnego

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału z dnia 25 czerwca 1970 r. w sprawie 47/69, Francja przeciwko Komisji, Zb. Orz. str. 487.

- (225) Niemniej faktem jest, że z punktu widzenia prawa nie został przyjęty żaden tekst wiążący, przewidujący finansowanie SPE z wpływów z opłaty utylizacyjnej, jak to się stało w 1997 r. W tamtym czasie art. 1 ustawy nr 96-1139 z dnia 26 grudnia 1996 r. przewidywał, że wpływy z opłaty utylizacyjnej zostaną przydzielone do funduszu mającego finansować zbieranie i usuwanie zwłok zwierzęcych i odpadów poubojowych, uznane za niezdatne do spożycia przez ludzi i zwierzęta.

- (226) Władze francuskie wyjaśniają, że od dnia 1 stycznia 2001 r. nie istnieje już fundusz służący do finansowania SPE i że środki przyznawane na SPE weszły do budżetu Ministerstwa Rolnictwa z takiego samego tytułu, jak inne wydatki. Poza tym wpływy z opłaty i koszty SPE nie są równoważne. Wpływy z opłaty rzeczywiście wynosiły w 2003 r. 550 milionów EUR, podczas gdy wszystkie środki przyznane Ministerstwu Rolnictwa w tym samym roku zostały ustalone na 280 milionów EUR.
- (227) Władze francuskie uważają, że w związku z tym, mimo zachowania początkowej pozycji, kwoty te nie są już w przeznaczane na finansowanie SPE.
- (228) Komisja zauważa, że w sprawie aktualnie rozpatrywanej przez Trybunał Sprawiedliwości ⁽¹⁾ rzecznik generalny zwrócił uwagę na następujące kryteria wskazujące na istnienie bezpośredniego i nierozzerwalnego związku między opłatą i pomocą państwa: a) stopień, w jakim rozpatrywana pomoc jest zasilana przez wpływy z opłaty; b) stopień, w jakim wpływy z opłaty są przeznaczane na pomoc; c) stopień, wynikający z rozpatrywanych przepisów prawnych, do którego związek między wpływami z opłaty i ich wykorzystaniem jako pomocy ma charakter obowiązkowy; d) stopień, w jakim i sposób, w którym połączenie opłata/pomoc ma charakter obowiązkowy; d) wymiar, w jakim i sposób, w którym połączenie opłata/pomoc wpływa na stosunki konkurencji w rozpatrywanym (pod)sektorze lub kategorii rozpatrywanych przedsiębiorstw.
- (229) Komisja, uznając że chodzi tu o właściwe kryteria, stwierdza, iż rzeczywiście od dnia 1 stycznia 2001 r. w prawie francuskim nie pojawiło się żadne nawiązanie do przeznaczenia opłaty utylizacyjnej na konkretny cel. Od tej pory opłata nie wydaje się więc być przeznaczona na finansowanie SPE. Wydaje się również niemożliwe stwierdzenie istnienia związku między wpływami z opłaty utylizacyjnej i ich przeznaczeniem.
- (230) Komisja przyjmuje do wiadomości uwagi władz francuskich, zgodnie z którymi fundusze przeznaczone na SPE nie były wykorzystywane do innych celów niż finansowanie tej usługi. Zresztą tabela 1 pokazuje, że wpływy z opłaty w latach 2001 i 2002 (950 323 981 EUR) i kwota całkowita zapłacona na SPE (411 472 078 EUR) znacznie się różnią we wszystkich z wymienionych lat i że tylko część wpływów z opłaty była przeznaczona na finansowanie SPE, co świadczy o rozdzieleniu od dnia 1 stycznia 2001 r. między opłatą utylizacyjną i finansowaniem SPE.
- (231) Ponadto Komisja zauważa, że po wszczęciu postępowania wyjaśniającego nie otrzymała innych informacji od skarżących, podtrzymujących w sposób jasny i ostateczny ich argumenty w tej sprawie. Argumenty dostarczone przez skarżących nie pozwoliły Komisji ustalić związków między opłatą parafiskalną i systemem pomocy.
- (232) Komisja potwierdza więc swe wnioski w ramach uchylonego postępowania w sprawie naruszenia i stwierdza, że od dnia 1 stycznia 2001 r. istnieje rozdział między opłatą utylizacyjną i finansowaniem SPE.
- 2.3.2.3. Wnioski w odniesieniu do dwóch okresów**
- (233) O ile finansowanie pomocy państwa jest uznane za niezgodne ze stosowanymi zasadami konkurencji, pomoc tak finansowana także musi zostać uznana przez Komisję za niezgodną, tak długo, jak długo finansowanie było niezgodne z przepisami. Finansowanie pomocy państwa zgodne z przepisami jest warunkiem nieodzownym do stwierdzenia jej zgodności z tymi przepisami.

VI. WNIOSEK

- (234) System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w życie w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2000 r. z korzyścią dla zakładów utylizacyjnych, hodowców i ubojni w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej za pomocą opłaty związanej z zakupem mięsa, obejmującej również produkty pochodzące z innych Państw Członkowskich, był zgodny z przepisami Wspólnoty, mającymi zastosowanie w odniesieniu do wspomnianych beneficjentów. Jednak Komisja także stwierdziła naruszenie art. 90 Traktatu w odniesieniu do finansowania pomocy. Z tego względu Komisja nie może uznać rozpatrywanego systemu za zgodny, ponieważ wprowadzał on dyskryminację między produktami przywożonymi a produktami krajowymi.
- (235) Komisja uznaje za właściwe w danym wypadku przyjęcie decyzji warunkowej poprzez wykorzystanie możliwości określonej w art. 7 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, zgodnie z którym Komisja może dołączyć do swej decyzji pozytywnej warunki, pozwalające jej uznać zgodność ze wspólnym rynkiem oraz zobowiązania umożliwiające jej monitorowanie przestrzegania jej decyzji.
- (236) W celu naprawienia skutków naruszenia art. 90 i usunięcia w ten sposób wstecznie dyskryminacji Francja musi dokonać zwrotu części opłaty pobranej od produktów pochodzących z innych Państw Członkowskich w terminie i warunkach ustalonych przez Komisję. Naprawa tego naruszenia sprawi, że rozpatrywana pomoc będzie zgodna z art. 87 Traktatu.

⁽¹⁾ Wnioski rzecznika generalnego Geelhoed przedstawione w dniu 4 marca 2004 r., sprawa C-174/02, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, dotychczas nieopublikowane w Zbiorze Orzeczeń.

- (237) Komisja ustala warunki, jakie mają być spełnione w związku ze wspomnianym zwrotem. Francja musi zwrócić zobowiązany do uiszczenia opłaty tę część opłaty, pobranej od mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2000 r., przestrzegając następujących warunków:
- w maksymalnym terminie sześciu miesięcy od otrzymania niniejszej decyzji Francja powiadamia indywidualnie zobowiązanych do uiszczenia opłaty o przysługującym im specjalnym prawie do zwrotu,
 - zobowiązani muszą dysponować terminem złożenia wniosku o zwrot, zgodnym z ich prawem krajowym, ale nie krótszym niż sześć miesięcy,
 - zwrot musi nastąpić w maksymalnym terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku,
 - kwoty zwrócone muszą być zaktualizowane poprzez uwzględnienie odsetek za okres od daty ich pobrania do daty rzeczywistego zwrotu. Odsetki te są obliczane na podstawie stopy referencyjnej Komisji, przewidzianej przez metodę określania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁽¹⁾,
 - władze francuskie akceptują wszelkie rozsądne dowody przedstawione przez zobowiązanych wykazujące część uiszczoną opłaty od mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich,
 - prawo do zwrotu nie może być uzależnione od innych warunków, a zwłaszcza warunku dotyczącego nieprzeniesienia opłaty,
 - w przypadku gdyby któryś podatnik nie uiścił jeszcze opłaty, władze francuskie formalnie rezygnują z niej, włącznie z ewentualnymi odsetkami za zwłokę z nią związanymi,
 - władze francuskie przesyłają do Komisji, w terminie maksymalnie dwudziestu miesięcy od daty powiadomienia o niniejszej decyzji, pełne sprawozdanie o właściwym wykonaniu środka zwrotu.
- (238) Pismem z dnia 9 grudnia 2004 r. Francja zobowiązała się do przestrzegania powyższych warunków.
- (239) W przypadku gdyby Francja nie przestrzegała swego zobowiązania w odniesieniu do wspomnianych warunków, Komisja może wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające, jak przewidziano w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 659/1999, lub przekazać sprawę do Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z art. 23 wyżej wymienionego rozporządzenia. Komisja uważa, że pierwsza możliwość byłaby w tym wypadku najodpowiedniejsza.
- Taka możliwość mogłaby odnieść skutek, jak przewiduje art. 14 powyższego rozporządzenia, w postaci przyjęcia negatywnej decyzji końcowej, włącznie z odzyskaniem całości pomocy przyznanej w rozpatrywanym okresie, którą szacuje się na 417 080 311 EUR.
- (240) System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w życie między dniem 1 stycznia 2001 a dniem 31 grudnia 2002 r. na rzecz zakładów utylizacyjnych, hodowców i ubojni w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowany z opłaty związanej z zakupem mięsa, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.
- (241) System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w życie w 2002 r. na rzecz rzeźników i zakładów rozbioru, będących w posiadaniu SRM w ramach finansowania utylizacyjnej służby publicznej, finansowany z opłaty związanej z zakupem mięsa, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.
- (242) Środek w formie zwolnienia z uiszczenia opłaty związanej z zakupem mięsa na rzecz niektórych przedsiębiorstw wprowadzających do obrotu mięso, obowiązujący w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2002 r., stanowi pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem.
- (243) Środki stanowiące przedmiot niniejszej decyzji nie zostały zgłoszone Komisji, zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu, stanowią zatem pomoc przyznaną bezprawnie w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 659/1999.
- (244) Komisja żałuje, że Francja wprowadziła w życie wyżej wymienione środki, naruszając art. 88 ust. 3 Traktatu.
- (245) Ponieważ rozpatrywana pomoc została wprowadzona w życie przed wydaniem końcowej decyzji Komisji, należy przypomnieć, że w związku z obowiązkowym charakterem zasad procedury, przewidzianych w art. 88 ust. 3 Traktatu, których skutek bezpośredni Trybunał Sprawiedliwości uznał w wyrokach *Carmine Capolongo przeciwko Azienda Agricola Maya* ⁽²⁾, *Gebrueder Lorenz GmbH przeciwko Niemcom* ⁽³⁾ i *Steinicke i Weinlig przeciwko Niemcom* ⁽⁴⁾, nie można naprawić *a posteriori* niezgodności rozpatrywanej pomocy (wyrok w sprawie *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires i inni przeciwko Francji* ⁽⁵⁾).

⁽¹⁾ Komunikat Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 273 z 9.9.1997, str. 3).

⁽²⁾ Wyrok Trybunału z dnia 19 czerwca 1973 w sprawie 77/72, Zb. Orz. str. 611.

⁽³⁾ Wyrok Trybunału z dnia 11 grudnia 1973 w sprawie 120/73, Zb. Orz. str. 1471.

⁽⁴⁾ Wyrok Trybunału z dnia 22 marca 1977 w sprawie 78/76, Zb. Orz. str. 595.

⁽⁵⁾ Wyrok Trybunału z dnia 21 listopada 1991 w sprawie C-354/90, Zb. Orz. str. I-5505.

- (246) Trybunał Sprawiedliwości przypominał, że jeśli środek pomocy, którego sposób finansowania stanowi część integralną, został zrealizowany ze względu na nieznaną obowiązkowo notyfikacji, to sądy krajowe są w zasadzie zobowiązane do nakazania zwrotu opłat lub składek pobranych specjalnie w celu finansowania tej pomocy. Trybunał przypomina również, że do sądów krajowych należy ochrona praw podsądnych w przypadku ewentualnej nieznaną przez władze państwowe zakazu wprowadzania w życie pomocy, o którym mowa w ostatnim zdaniu art. 88 ust. 2 Traktatu i który ma skutek bezpośredni. Taka nieznaną, przytoczona przez podsądnych, którzy mogą się na nią powoływać, i stwierdzona przez sądy krajowe, powinna prowadzić do wyciągnięcia wszystkich konsekwencji, zgodnie z prawem krajowym, tak w przypadku ważności aktów zawierających wprowadzenie rozpatrywanych środków pomocy, jak i odzyskania przyznanego wsparcia finansowego ⁽¹⁾.
- (247) Komisja nie dysponuje szczegółowymi informacjami, w jakim stopniu zwrot opłaty dokonane lub mające być dokonane na tej podstawie doprowadzą rzeczywiście do całkowitego zwrotu, w szczególności w odniesieniu do jakiegokolwiek pobranej opłaty związanej z zakupem mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich.
- (248) W przypadku niezgodności bezprawnej pomocy ze wspólnym rynkiem, art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 przewiduje, że Komisja decyduje, czy zainteresowane Państwo Członkowskie powinno podjąć wszelkie niezbędne środki w celu odzyskania pomocy od jej beneficjenta. Zwrot ten jest niezbędny do przywrócenia wcześniejszej sytuacji poprzez zniesienie wszystkich finansowych korzyści, z których beneficjent pomocy przyznaną bezprawnie mógł niesłusznie korzystać od dnia przyznania tej pomocy.
- (249) Francja musi odzyskać pomoc niezgodną w rozpatrywanym wypadku, w szczególności pomoc na rzecz przedsiębiorstw zwolnionych z uiszczania opłaty związanej z zakupem mięsa. Całkowita kwota pomocy do odzyskania zawiera kwoty płacone w formie zwolnienia z uiszczania opłaty związanej z zakupem mięsa na rzecz niektórych przedsiębiorstw wprowadzających mięso do obrotu w rozpatrywanym okresie.
- (250) Artykuł 14 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 659/1999 przewiduje, że odzyskana pomoc zawiera odsetki, które są obliczane na podstawie odpowiedniej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki te należą się od daty przekazania do dyspozycji beneficjenta bezprawnej pomocy.
- (251) Pomoc ma być zwrócona zgodnie z procedurami przewidzianymi w ustawodawstwie francuskim. Kwoty zawierają odsetki liczone od daty wypłaty pomocy do daty jej rzeczywistego odzyskania. Te odsetki obliczane są na bazie stopy referencyjnej Komisji, przewidzianej przez metodę określania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁽²⁾.
- (252) Niniejsza decyzja pozostaje bez uszczerbku dla konsekwencji, jakie Komisja wyciągnie, w danym wypadku, w odniesieniu do finansowania wspólnej polityki rolnej przez Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR),

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między dniem 1 stycznia 1997 a dniem 31 grudnia 2000 r. na rzecz zakładów utylizacyjnych w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej z opłaty związanej z zakupem mięsa dotyczącej również produktów pochodzących z innych Państw Członkowskich, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, pod warunkiem że Francja będzie przestrzegała zobowiązań zawartych w ust. 4 niniejszego artykułu.

2. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między dniem 1 stycznia 1997 a dniem 31 grudnia 2000 r. na rzecz hodowców w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej z opłaty związanej z zakupem mięsa dotyczącej również produktów pochodzących z innych Państw Członkowskich, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, pod warunkiem że Francja będzie przestrzegała zobowiązań zawartych w ust. 4 niniejszego artykułu.

3. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między dniem 1 stycznia 1997 a dniem 31 grudnia 2000 r. na rzecz ubojni w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej z opłaty związanej z zakupem mięsa dotyczącej również produktów pochodzących z innych Państw Członkowskich, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, pod warunkiem że Francja będzie przestrzegała zobowiązań zawartych w ust. 4 niniejszego artykułu.

4. Francja zwraca zobowiązaniem do uiszczenia opłaty związanej z zakupem mięsa część opłaty uiszczanej przy zakupie, w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2000 r., mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich. Dokona tego przestrzegając następujących warunków:

— w maksymalnym terminie sześciu miesięcy od otrzymania niniejszej decyzji Francja powiadamia indywidualnie zobowiązanych do uiszczenia opłaty o przysługującym im specjalnym prawie do zwrotu,

⁽¹⁾ Wyrok Trybunału w sprawie *Van Calster* i inni, wcześniej cytowany.

⁽²⁾ Komunikat Komisji w sprawie metody określania stóp referencyjnych i dyskontowych.

- zobowiązani muszą dysponować terminem złożenia wniosku o zwrot, zgodnym z ich prawem krajowym, ale nie krótszym niż sześć miesięcy,
- zwrot musi nastąpić w maksymalnym terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku,
- kwoty zwrócone muszą być zaktualizowane poprzez uwzględnienie odsetek za okres od daty ich pobrania do daty rzeczywistego zwrotu. Odsetki te będą obliczane na podstawie stopy referencyjnej Komisji, przewidzianej przez metodę określania stóp referencyjnych i dyskontowych,
- władze francuskie akceptują wszelkie rozsądne dowody przedstawione przez zobowiązanych wykazujące część uiszczonej opłaty od mięsa pochodzącego z innych Państw Członkowskich,
- prawo do zwrotu nie może być uzależnione od innych warunków, a zwłaszcza warunku dotyczącego nieprzeniesienia opłaty,
- w przypadku gdyby któryś podatnik nie uiszczył jeszcze opłaty, władze francuskie formalnie rezygnują z niej, włącznie z ewentualnymi odsetkami za zwłokę z nią związanymi,
- władze francuskie przesyłają do Komisji, w terminie maksymalnie dwudziestu miesięcy od daty powiadomienia o niniejszej decyzji, pełne sprawozdanie o właściwym wykonaniu niniejszego artykułu.

5. Niniejszy artykuł nie narusza prawa do zwrotu opłaty związanej z zakupem mięsa, jakie podatnicy mogliby posiadać na podstawie innych przepisów prawa Wspólnoty.

Artykuł 2

1. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2000 r. na rzecz przedsiębiorstw utylizacyjnych w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej finansowanej z opłaty związanej z zakupem mięsa, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

2. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między dniem 1 stycznia 1997 r. a dniem 31 grudnia 2000 r. na rzecz hodowców w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej za pomocą opłaty związanej z zakupem mięsa, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

3. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między 1 stycznia 2001 r. a 31 grudnia 2002 r. na rzecz ubojni w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej za pomocą opłaty związanej z zakupem mięsa, jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

4. System pomocy państwa, jaki Francja wprowadziła w okresie między 1 stycznia 2001 r. a 31 grudnia 2002 r. na rzecz rzeźników i zakładów rozbioru, będących w posiadaniu materiałów szczególnego ryzyka, w ramach finansowania publicznej służby utylizacyjnej, finansowanej z opłaty związanej z zakupem mięsa jest zgodny ze wspólnym rynkiem na mocy art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

Artykuł 3

Środek w postaci zwolnienia z uiszczania opłaty związanej z zakupem mięsa przyznanego niektórym przedsiębiorstwom wprowadzającym mięso do obrotu, obowiązujący w okresie od dnia 1 stycznia 1997 r. do dnia 31 grudnia 2002 r., stanowi pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem.

Francja podejmuje niezbędne kroki w celu odzyskania pomocy wypłaconej beneficjentom z tytułu tego systemu. Całkowitą kwotę pomocy do odzyskania należy zaktualizować poprzez uwzględnienie odsetek liczonych od daty wypłacenia pomocy do daty jej faktycznego odzyskania. Odsetki oblicza się na podstawie stopy referencyjnej Komisji, przewidzianej przez metodę określania stóp referencyjnych i dyskontowych.

Artykuł 4

Francja informuje Komisję, w terminie dwóch miesięcy od otrzymania niniejszej decyzji, o środkach podjętych w celu zastosowania się do niej.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 14 grudnia 2004 r.

W imieniu Komisji
Mariann FISCHER BOEL
Członek Komisji